

Исполнительного комитета
Азнакаевского
муниципального района

Азнакай муниципаль районы
башкарма комитеты

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево, 423330
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«24» март 2020 ел

№ 90

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының «2017-2019 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программа турында» 2016 елның 17 октябрдәге 301 номерлы карарына (29.12.2018 ел, №377, 22.05.2009 ел, №119, 18.10.2009 ел, №307 карарлар редакциясендә) үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131 - ФЗ, «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 23.06.2016 ел, №182-ФЗ Федераль законнар һәм 2017-2021 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программаны финанслау чыгымнарын төгәлләштерү максатларында карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының «2017-2019 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программа турында» 2016 елның 17 октябрдәге 301 номерлы карарына (29.12.2018 ел, №377, 22.05.2009 ел, №119, 18.10.2009 ел, №307 карарлары редакциясендә) әлеге карарның кушымтасын бәян итеп, үзгәреш керттегә.

2. Әлеге карарны "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында " веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>

3. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.Р. Гыйләжевка әлеге карарның үтәлешен контрольдә тоту йөкләнгән.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы,
Инфраструктура буенча житәкче

Р. Р. Ханнанов

Казан шәһәре Башкарма комитетының
 2019 елның 4 октябрдәгә 3566 нчы
 номерлы карарына кушымта
 Азнакай муниципаль районы башкарма
 комитеты
 « ____ » _____ 2020 № _____

**2017-2021 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны
 профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программа**

Программаның Исеме	2017-2021 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программа (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез (хокукый актың исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында " 2016 елның 23 июндәгә 182-ФЗ номерлы Федераль закон
Программаның заказчысы һәм координаторы	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты
Төп уйлап табучылар	<p>Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты; – Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча бүлеге; - Азнакай муниципаль районының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау буенча комиссиясе; – "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»; – "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»; – "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Физик культура, спорт һәм туризм идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»; – "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»; – Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының "Форпост» жәмәгәт тәртибен саклау буенча яшьләр (мәктәп) формированиеләре үзәге" муниципаль бюджет учреждениесе»; – "Азнакай үзәк район хастаханәсе «дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе»; – Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге; – Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль

	районындагы «Өмет» халыкка социаль хезмэт күрсәтү үзәге; - "Азнакай шәһәре халыкны эш белән тәмин итү үзәге" дүлэт казна учреждениесе); - "Приют «муниципаль автоном учреждениесе»
Программаның максаты:	Азнакай муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дүлэт сәясәтен гамәлгә ашыру, законлылыкны һәм хокук тәртибен ныгыту, гражданның куркынычсызлыгын арттыру юлы белән жиняятьчелек дәрәжәсен киметү өчен нигез булдыру
Программаның бурычлары	1. Балигъ булмаган балалар һәм яшьләренң хокук бозуларын кисәтү, халыкка, барыннан да элек яшьләргә һәм мәктәп яшендәге балаларга әхлакый тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү. 2. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны һәм иректән мәхрүм итүгә, шул исәптән балигъ булмаган балаларны һәм яшьләрне социаль адаптацияләүне һәм реабилитацияләүне тәмин итү. 3. Халык арасында, шул исәптән балигъ булмаган балалар һәм яшьләр арасында алкогольле һәм наркотикларга бәйлә көрәш эшен активлаштыру. 4. Жәмәгать урыннарында булган хокук бозуларны кисәтү һәм профилактикалау эшен оптимальләштерү, барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләр һәм оешмаларны, шулай ук гражданны һәм ижтимагый берләшмәләрне хокук бозуларны кисәтүгә жәлеп итү. 5. Легаль булмаган миграцияне кисәтү һәм булдырмау. 6. Экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау, шул исәптән яшүсмерләр һәм яшьләр арасында да. 7. Азнакай муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру. 8. Икътисадый юнәлештәге жиняятьләрне профилактикалау
Подпрограммалар исемлеге	1. "2019-2021 елларга Азнакай муниципаль районында терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау" ярдәмче программасы»; 2. «2020-2021 елларга Азнакай муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» ярдәмче программасы.
Программаны тормышка ашыру вакыты	Программа 2017-2021 еллар дэвамьнда тормышка ашырыла
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	2017-2021 елларда Азнакай муниципаль районы бюджеты (алга таба – район бюджеты) хисабына Программа чараларын үтәүгә финанс чыгымнары планлаштырыла) Моннан тыш, чыгымнар да күздә тотыла.: - чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелә торган акчалар ; ; - бюджеттан тыш чыганаclarдан акчалар; - гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclarдан. Күрсәтелгән чыганаclarдан бүлеп бирелә торган акчалар күләме прогноз характерына ия һәм тиешле финанс елына

	<p>бюджет проектын формалаштырганда, Программа чаралары исемлеген, ирешелгән нәтижәләр нигезендә аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын төгәлләштерүне исәпкә алып, билгеләнгән тәртиптә ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.</p> <p>Программада чагылдырылган чараларны тормышка ашыруга бюджет ассигнованиеләре бүлеп бирү тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр расланган очракта гамәлгә ашырылырга мөмкин. Тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр булмаса, район бюджетына өстәмә керемнәр булганда һәм (яки) бюджетның башка чыгымнары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда, финанслау гамәлгә ашырылырга мөмкин.</p> <p>Агымдагы елда Программа чараларын финанслау булмаган очракта, алдагы елларда финанслау программа кысаларында, Программа чараларын үтәүгә каралган чаралар кысаларында башкарылачак.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре</p>	<p>Программа мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - хокук бозуларны профилактикалау буенча дәүләт системасының нәтижәлелеген арттыру, хокук бозуларны кисәтү буенча эшчәнлекне оештыруга предприятиеләр, учреждениеләр, милекнең барлык рәвешләрендәге оешмаларны, шулай ук иҗтимагый оешмаларны жәлеп итү; - хокук бозуларны профилактикалауның норматив хокукый жайга салуын тәмин итәргә; - Азнакай муниципаль районы территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны тәмин итү буенча хокук бозуларны профилактикалау субъектлары һәм иҗтимагый оешмалар эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итүне яхшырту; - кешеләр күпләп жыела торган урыннарны видеокүзәтү камералары белән техник тәмин итү урамнарда һәм жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьләрнең гомуми санын киметергә мөмкинлек бирәчәк; - 2015 елда 631 мең кешегә (берәмлек), 2017 елда 611, 2017 елда - 591, 2018 елда - 580, 2019 елларда - 569-2020 елларда-558, 2021 елда-558 кеше.; - балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьләрне, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрне (процентларны) 2015 елда 3% тан 2017 елда 2.6% ка кадәр, 2018 елда 2.4% ка, 2019 елда 2.2% ка, 2020 елда 2.0% ка, 1,8% ка - 2021% ка киметергә.; - элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрнең чагыштырма күләмен 2015 елда 30,1% тан 2017 елда 29,7% ка кадәр, 2018 елда 29,5% ка кадәр, 2019 елда 29,3% ка кадәр, 29,1% ка 2020 елда, 28,9% ка 2021 елда киметергә . ; - жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьләрнең чагыштырма күләмен 2015 елда 30% тан 2017 елда 29,6% ка, 2018 елда 29,4% ка, 2019 елда 29,2% ка, 2020 елда 29,0% ка, 28,8% ка - 2021 елда киметергә . ; - урамнарда кылынган жинаятьләрнең чагыштырма

	<p>күләмен 2015 елда 15,2% тан 2017 елда 14,8% ка, 2018 елда 14,6% ка, 2019 елда - 14,4% ка, 2020 елда - 14,2% ка, 2021 елда-14,0% ка киметергә . ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - балигъ булмаган тоткыннарның саны арту темпларын киметү; - мөлкәт һәм икътисадый жинаятьләр саны арту темпларын киметергә ; - наркотик һәм психотроп матдэләрнең законсыз әйләнеше белән бәйлә жинаятьләр санын киметү ; ; - юл-транспорт һәләкәтләрнең санын һәм аларның авыр нәтижэләрен киметү; - миграция агымнарын контрольдә тотуны көчәйтәргә, законсыз мигрантлар санын киметергә; - халыкның хокук саклау органнарына ышаныч дәрәжәсен арттыру; - яшүсмерләр спорт клублары системасын үстерү, балигъ булмаганнар арасында жинаятьчелекне киметергә мөмкинлек бирәчәк
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Азнакай муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау субъектлары, ведомстволар, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, чаралар үтәлеше өчен җаваплы жирле үзидарә органнары квартал саен, кварталның 5 числосыннан да соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә аларның үтәлеше турында Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетына мәгълүмат бирәләр. Программаны үтәү барышын хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия утырышларында карау планлаштырыла. Программаны гамәлгә ашыру нәтижэләре елга бер тапкыр хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия утырышында карала. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты Программа чараларының вакытында һәм сыйфатлы үтәлешен контрольдә тотта.</p>

1. Программаның максатлары һәм бурычлары

Азнакай муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә төп максат-гражданның куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү, барлык профилактика субъектлары: Азнакай муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, жәмәгать берләшмэләре һәм халыкның үзара хезмәттәшлеген оптимальләштерү юлы белән законлылыкны һәм хокук тәртибен ныгыту.

Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау проблемасын хәл итүгә программа-максатчан якин килү криминаль процессларны комплекслы тоткарлауга һәм норматив хокукый базаны камилләштерү, хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыру һәм халыкның барлык төркемнәрен хокук тәртибен тәмин итүгә жәлеп итү юлы белән криминаль киеренкелек үсешен булдырмауга юнәлдерелгән.

Проблемаларны хәл итүнең төп механизмы булып, программа максатларын һәм бурычларын төгәл билгеләү, Азнакай муниципаль районы территориясендә хокук бозулар саны артуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү буенча координацияләнгән чаралар исемлеген сайлау белән эшчәнлекне планлаштыруның программалы-максатчан

методы тора. Мондый ысулны куллану хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен комплекслы чишүнең өстенлекле юнәлешләрендә ресурс мөмкинлекләрен мобилизацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Программа Азнакай муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча төп чараларның эчтәлеген билгели торган норматив хокукый акт булып тора. Хокук бозуларны профилактикалау системасы Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының, Азнакай муниципаль районы составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнарының, хокук саклау органнарының, жәмәгать берләшмәләренң һәм халыкның хокук бозулар, жинаятьчелек, терроризм, наркотик чараларның законсыз әйләнеше һәм башка хокукка каршы гамәлләр белән көрәшендәгә көчләрен берләштерүне күздә тотта.

Программаны тормышка ашыру халыкның барлык катламнарын көнкүреш жинаятьчелеккә каршы тору чаралары комплексын тәмин итүгә жәлеп итү, актив тормыш позициясен формалаштыруга, халык белән мәдәни-ял һәм спорт-массакуләм эш булдыруга ярдәм итүче шартлар тудыру юлы белән хокук бозуларны кисәтүнең нәтижәле механизмын булдырырга тиеш. Программа даими эш белән тәмин итү базасында балигъ булмаганнар һәм яшьләренң хокук бозуларын профилактикалау системасы инфраструктурасын үстерүгә, балигъ булмаганнарның һәм яшьләренң, шул исәптән эчке эшләр органнарында исәптә торучы яшьләренң ялын, ялын оештыру системасын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын күздә тотта.

Программа тарафыннан түбәндәгә төп бурычларны хәл итү күздә тотыла:.

1. Балигъ булмаган балалар һәм яшьләренң хокук бозуларын кисәтү, халыкка, барыннан да элек яшьләргә һәм мәктәп яшендәгә балаларга әхлакый тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү.

2. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны һәм иректән мәхрүм итү белән бәйле булмаган затларны, шул исәптән балигъ булмаган балаларны һәм яшьләрен социаль адаптацияләүне һәм реабилитацияләүне тәмин итү.

3. Халык, шул исәптән балигъ булмаган балалар һәм яшьләр арасында алкогольле һәм наркотикларга бәйлелеккә каршы көрәшкә юнәлдерелгән хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру.

4. Жәмәгать урыннарында булган хокук бозуларны кисәтү һәм профилактикалау эшен оптимальләштерү һәм хокук бозуларны кисәтүгә барлык милек рәвешләрендәгә предприятияләренә, оешмаларны, шулай ук гражданнырны һәм ижтимагый берләшмәләренә жәлеп итү.

5. Легаль булмаган миграцияне кисәтү һәм булдырмау.

6. Экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау, шул исәптән яшүсмерләр, яшьләр арасында да.

7. Азнакай муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру.

2. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары системасы һәм аларның төп функцияләре

Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары:

- Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары;
- федераль һәм республика башкарма хакимият органнарының территориаль органнары;
- Азнакай муниципаль районы территориясендә теркәлгән һәм урнашкан оешмалар, предприятияләр, учреждениеләр, сәясәи партияләр һәм хәрәкәтләр, ижтимагый оешмалар;
- жәмәгать.

Профилактика субъектларының төп функцияләре:

- хокук бозуларны профилактикалауның өстенлекле юнәлешләрен, максатларын һәм бурычларын, килеп туган криминологик ситуацияне, территория үзенчәлекләрен исәпкә алып билгеләү (конкретлаштыру) һ. б.;
- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә планлаштыру;
- хокук бозуларны профилактикалау программаларын эшләү, кабул итү һәм тормышка ашыру;
- профилактик эшне турыдан-туры гамәлгә ашыру;
- хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү;
- хокук бозуларны профилактикалау эшчәнлеген матди, финанс, кадрлар белән тәмин итү;
- профилактик эш тәҗрибәсе белән уртаклашуны оештыру.

Жирле үзидарә органнары халыкның яшәү урыны һәм профилактика йогынтысы объектларының урнашу урыны буенча хокук бозуларны профилактикалау субъектлары системасының нигезен тәшкил итә. Алар профилактик йогынтының мөмкин кадәр үтемлелеген, йогынты чараларының нәтижелелеген, аларның житәрлек булуын, адекватлыгын һәм комплекслы булуын, социаль контрольнең һәм аларга ярдәм күрсәтүнең бердәмлеге нигезендә кешеләр белән эшләүдә индивидуаль якин килүне тәмин итәләр.

Азнакай муниципаль районының жирле үзидарә органнары хуплыйлар һәм хуплыйлар:

-оештыру-хокукый формасына карамастан, оешмалар, учреждениеләр һәм предприятиеләр эшчәнлеге, традицион ижтимагый оешмаларны торгызу һәм яңа ижтимагый оешмаларны, профилактик юнәлештәге берләшмәләрне булдыру буенча,

- хокук бозуларны профилактикалауда катнашалар,
- ирекле нигездә төзелә торган ижтимагый берләшмәләр системасын формалаштыралар.:

- хокук бозуларны профилактикалауда турыдан-туры катнашу;
- кешеләрне саклау һәм аларның тормышын, сәламәтлеген, намусын һәм абруен яклау;

- биналарны саклау һәм милекне яклау;
хокук тәртибен саклау бүлеге;

- гражданнарга консультацияләр бирү, аларга башка ярдәм күрсәтү, хокук бозу объекты булу куркынычын булдырмакка мөмкинлек бирә торган рекомендацияләр эшләү;;
хокук бозулардан зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү;

- гражданнарны үз-үзенең яклау алымнары һәм алымнары турында, шулай ук хокук саклау органнары белән хезмәттәшлек кагыйдәләре һәм күнекмәләре турында белән тарату;;

- халыкның иминлеген тәмин итү, хокук бозулардан зыян күргән затларның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау буенча дөүләт органнары эшчәнлегенә жәмәгать контролен гамәлгә ашыру.

Оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, сәяси партияләр һәм хәрәкәтләр, дини оешмалар һәм берләшмәләр, төрле ассоциацияләр һәм фондлар, дөүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән килешенеп, Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән чикләрдә һәм рәвешләрдә үз инициативалары белән профилактик эшчәнлек алып баралар.

3. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү

Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан башкарыла.

4. Күләме һәм финанслау чыганаclarы

Чыганаclar һәм чыгымнар юнәлешләре	Финанслау күләме-мең сумнарда					
	Барлыгы	Шул исәптән еллар буенча				
		2017	2018	2019	2020	2021
Азнакай муниципаль районы бюджеты	48 933,1	10 278,6	7 546,9	8 272,6	11 450,0	11 385,0

5. Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы

Программаны тормышка ашыру Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәләре, Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары, федераль дәүләт хакимияте органнарының территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә территориаль органнары, Азнакай муниципаль районы предприятиеләре һәм учреждениеләре белән тәэмин ителә.

Программа чараларының төп башкаручылары түбәндәге функцияләргә башкара:

- планлаштыру (программаны үтәү буенча конкрет эшләр һәм сроклар, һәр чара буенча кирәкле чыгымнар һәм финанслау чыганаclarы күрсәтелгән);
- программа чараларын тормышка ашыру;
- ижтимагый берләшмәләр һәм оешмаларны жәлеп итү буенча чаралар.

Азнакай муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау субъектлары, ведомстволар, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, жирле үзидарә органнары чаралар үтәлешен өчен җаваплы, квартал саен, кварталның 5 числосыннан да соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә аларның үтәлешен турында Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетына хәбәр итәләр. Программаны үтәү барышын хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия утырышларында карау планлаштырыла. Программаны гамәлгә ашыру нәтижеләре елга бер тапкыр хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия утырышында карала. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты Программа чараларының вакытында һәм сыйфатлы үтәлешен контрольдә тотат.

6. Проблеманың эчтәлеген һәм аны программа-максатчан метод белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Ижтимагый куркынычсызлыкның торышына аерым социаль җайлашмаган категория гражданныр, алар арасында сукбай балалар һәм яшүсмерләр, балигъ булмаган хокук бозучылар һәм иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затлар, шулай ук санап үтелгән категория гражданнырны реабилитацияләүнең чын-чынлап нәтижелә формалары булмау аеруча тискәре йогынты ясый. Күрелә торган чараларның шактый өлеше аермачык һәм тар ведомство характерына ия.

2015 елның 12 ае нәтижеләре буенча эш нәтижеләрен комплекслы бәяләү нигезендә Россия Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча бүлгә 92,9% нәтижеләгә белән 1 категорияле 9 бүлек арасында 4 нче урынны алды.

Теркәлгән җинаятьләр саны 631 кеше тәшкил иткән, бу АППАГА караганда 21,1% ка күбрәк. Җинаятьләрнең гомуми ачылышы 70,5% тәшкил итте (Татарстан Республикасы буенча – 53,3%), бу узган елның шул ук чоры күрсәткечләреннән 1,6% ка артыграк һәм категория буенча ачылганнан 6,0% ка артыграк.

Мондый төр жинаятьләр саны: 1 дән 0 гә кадәр (100,0% ка), складлар, кишет базаларыннан 5 тән 4 кә кадәр (20,0% ка), АМТ урлаулары-3 тән 1гә кадәр (66,7% ка), үтеп керү юлы белән кылынган талаулар-7дән 4кә кадәр (42,9% ка), АМТНЫ хокуксыз куллану фактлары-1 дән 7 гә кадәр (50,0% ка).

Үтерүләр 4тән 5кә кадәр (25,0% ка), сәламәтлеккә алдан уйлап чыгарылган авыр зыян 11дән 12гә кадәр (9,1% ка), үлем белән тәмамланган сәламәтлеккә авыр зыян салу 0 дән 3 кә кадәр (100,0% ка), 238 тән 269 га кадәр (13,0% ка), 14тән 31 кә кадәр фатирлардан урлаулар (121,4% ка), бакча йортларыннан урлаулар 0 дән 4 кә кадәр (100,0% ка), 7 тән 18 кә кадәр (157,1% ка), 3тән бга (100,0% ка), АМТ хужаларына карата талаулар 0дән 1гә (100,0% ка), 0дән 2гә (100,0% ка) үтеп керү юлы белән талау, 1дән 3кә (200,0% ка), 1дән 3кә (200,0% ка), хулиганлык 0дән 1гә (100,0% ка).

Хисап чорында 372 кеше жинаять кылган, шуларның 63,7% ы - даими керем чыганагы булмаган, 55,3% ы - элек жинаять кылган, 37,3% ы - исерек, 24,7% ы - элек хөкем ителгән, 14,7% ы - рецидивистлар. 308 жинаять яки ир-атларның 82,8% ы, 64 яки 17,2% ы хатын-кызлар тарафыннан кылынган.

Шулай ук сәламәтлеккә зыян китерү (111-115, 118 ст.) 110,5% ка һәм кыйнау һәм газаплар (116, 117 ст.) 10,7% ка артуы күзәтелә. Шулай итеп, агымдагы елның 12 ае нәтижеләре буенча, полиция участок уполномоченныйлары 52 жинаятьне икеләтә арттырганнар, аларның 112се – РФ ЖК – 3; 115 ст.буенча - 20; 116 РФ УК – 12; 117 – 0; 119 ст. буенча – 13; 314-4.

Хисап чоры дэвамьнда Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлегенең шәхси составы төрле ижтимагый-сәяси, мәдәни-тамаша, спорт һәм дини чараларда жәмәгать тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәмин итүдә катнашты.

Урамнарда 96 жинаять кылынган, бу АППГ (ТР буенча +2,3%) белән чагыштырганда 41,2% ка күбрәк, аларның чагыштырма авырлыгы 15,2% тәшкил иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән 3,3% ка кимрәк, ә ачылышы 77,9% тәшкил иткән, бу категория буенча 17,1% ка артык. Урамнарда сәламәтлеккә авыр зыян китергән 200,0% ка (1 дән 3% ка кадәр), талаулар 133,3% ка (3 дән 7% ка кадәр), хулиганлык 100,0% ка (0 дән 1% ка кадәр), урлаулар 18,5% ка (27 дән 32% ка кадәр) (ТР буенча -3,0% ка) арткан. Урамда аеруча авыр һәм авыр жинаятьләр саны 30,8% ка (13тән 9) (ТР буенча -2,8% ка), көчләү 100,0% ка (1дән 0% ка кадәр) (ТР буенча +7,1%), талау очраклары 66,7% ка (3 тән 1гә кадәр) (ТР буенча -4,7% ка), мошениклык 50,0% ка (4 тән 2% ка кадәр) (ТР буенча +30,5% ка кадәр) кимегән.

Урамнарда жинаять кылган затлар тарафыннан 71,4% ка (21 дән 36 га кадәр), оешкан төркем составында 100,0% ка (0 дән 1 гә кадәр), исерек хәлдә 100,0% ка (18 дән 36 га кадәр), элек 53,8% ка (13тән 20 гә кадәр) хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләр саны арту күзәтелә.

Шул ук вакытта спиртлы эчемлекләр кулланган һәм жәмәгать урыннарында исерек хәлдә күренгән өчен административ җаваплылыкка тартылучылар саны 4,8% ка кимү һәм әлеге линия буенча түләтүләр 8,3% ка кимегән.

Әлеге категория жинаятьләрнең үсүенә тышкы киёмнәрнең тыгызлыгы, полиция участок уполномоченныйлары һәм балигь булмаганнар эшләре буенча инспекторларның учетка алынган контингенты ягыннан профилактика һәм контроль булмау сәбәп булды.

Жәмәгать урыннарында 189 жинаять кылынган, бу АППГ (ТР буенча +9,5%) 21,2% ка күбрәк, әлеге жинаятьләрнең чагыштырма авырлыгы 30,0% тәшкил иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән 5,0% ка кимрәк. Ачылыш 72,1% тәшкил итте, бу АППГТАН 13,1% ка югары, бу категория буенча ачылган күрсәткечләрдән 11,6% ка артык.

Жәмәгать урыннарында кылынган талаулар саны 125,0% ка (4 тән 9 га кадәр), хулиганлык 100,0% ка (0 дән 1 гә кадәр), кесә урлаулары 100,0% ка (0 дән 3 кә кадәр), урлаулар 7,1% ка (85 тән 91 гә кадәр) арткан. Шуны да билгеләп үтәргә кирәк, исерек хәлдә кылынган жинаятьләр саны 67,6% ка (34тән 57), элек жинаять кылган кешеләр 46,0% ка (50дән 73), элек 35,7% ка (28дән 38), оешкан төркем составында 100,0% ка (0 дән

1 гә кадәр) арткан. Әлеге жинаятьләрнең артуы сәбәпләре дә шул ук, урамнарда кылынган жинаятьләрнең артуы сәбәпләре дә.

Соңгы вакытта техник чараларны, аерым алганда, видеокүзәтү системаларын гамәлгә кертүгә аерым игътибар бирелә, бу реаль вакытта оператив хәлнең торышын күзәтеп торырга һәм кайнар эздән жинаятьләрне ачарга мөмкинлек бирә.

Урам жинаятьчелеккә каршы көрәштә республиканың күп кенә районнарында кертелгән «Имин шәһәр» программа комплексы нәтижәле эшли. Аны куллану «кайнар эзләр» буенча жинаятьләрне ачарга, административ хокук бозуларны ачыкларга һәм төрле массакуләм чаралар үткәрүдә ярдәм итәргә мөмкинлек бирә. «Триггер-Казан» ЖЧЖ белгечләре тарафыннан биш хезмәт автомобиленә навигаторлар урнаштырылган, ә биш портатив навигатор Азнакай шәһәренә хезмәт күрсәтүче полиция участок уполномоченные тарафыннан бирелгән. ТР буенча Эчке эшләр министрлыгынан 7 урам видеокамерасы бүлеп бирелгән, бүгенге көндә алар урнаштырылган һәм файдалануга тапшырылган. Шулай ук Татарстан майданында тагын 2 видеокамера урнаштырылган иде. 2015 елның 31 декабренә булган мәгълүматларга караганда, дежур частьгә чыгарылган һәм 19 видеокүзәтү камерасы эшли.

2016 елның 1 яртыеллыгында 302 жинаять теркәлгән, бу аппликация 5,2% ка күбрәк. Жинаятьләрнең гомуми ачылышы 77,1% тәшкил итте (ТР буенча – 58,9%), бу узган елның шул ук чоры күрсәткечләреннән 5,2% ка артык һәм категория буенча ачылган күрсәткечләрдән 4,9% ка артык.

Кеше үтерү кебек төр жинаятьләр саны 5 тән 2гә кадәр (60,0% ка), аңлы рәвештә сәламәтлеккә авыр зыян салу-5 тән 1гә кадәр (80,0% ка), үлем белән тәмамланган сәламәтлеккә авыр зыян салу-1 дән 0гә кадәр (100,0% ка), 113 тән 99га кадәр (12,4% ка), 16 дан 4 кә кадәр (75,0% ка), талаулар-11 дән 7 гә (36,4% ка), АМТ хужаларына карата талаулар-1 дән 0 гә (100,0% ка), 3тән 0гә кадәр (100,0% ка), хулиганлык 1дән 0гә кадәр (100,0% ка).

АППГ дәрәжәсендә бакча йортларынан һәм дачалардан урлаулар (барлыгы – 4), АМТ урлау (1), үтеп керү юлы белән кылынган һөжүмнәр саны (1) калган.

Складлардан, базалардан, кибетләрдән һәм башка сәүдә нокталарынан урлаулар, 0 дән 3кә кадәр (100,0% ка), 0 дән 1гә кадәр үтеп керү юлы белән кылынган талау (100,0% ка), 4 тән 5кә кадәр фатирларда талау (25,0% ка), 3тән 9га кадәр һөжүм итү (200,0% ка), АМТНЫ законсыз төзү (3тән 10га кадәр (233,3% ка), ут төртү яки шартлау юлы белән милекне алдан ук юкка чыгару фактлары (1дән 3кә кадәр) күзәтелә.

Хисап чорында 173 кеше жинаять кылган, аларның 59,5% ы - даими керем чыганагы булмаган; 9,8% ы - төркем составында; 55,4% ы - элек жинаять кылган; 49,1% ы - исерек хәлдә; 22,5% ы - элек хөкем ителгән; 16,7% ы - рецидивистлар.

Шулай ук сәламәтлеккә зыян китерү (111-115, 118 ст.) 26,3% ка, кыйнау һәм газаплар (116, 117 ст.) 4,8% ка һәм 41,7% ка үтерү куркынычы арту билгеләнә. Шулай итеп, агымдагы елның 6 ае нәтижәләре буенча, полиция участок уполномоченныйлары тарафыннан 42 жинаять ике төрле жинаять ачыкланды, аларның 112се – РФ ЖК – 7; 115 ст. буенча - 12; 116сы – РФ ЖК – 7; 119 ы – РФ ЖК – 16, ә балигъ булмаганнар эшләре буенча инспекторлар тарафыннан 27 жинаять, шул исәптән РФ УК-156 ст. буенча-12, 117 ст. буенча-11, РФ УК 150, 151 ст. буенча-2.

Хисап чоры дәвамында Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлегенә шәхси составы төрле ижтимагый-сәяси, мәдәни-тамаша, спорт һәм дини чараларда жәмәгать тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәмин итүдә катнашты.

Урамнарда 53 жинаять кылынган, бу АППГА караганда 6,0% ка күбрәк (ТР буенча 0,5%), аларның чагыштырма авырлыгы 17,5% тәшкил иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән 0,4% ка күбрәк, ә ачылышы 81,6% тәшкил иткән, бу категория буенча 11,0% ка югарырак. Урамда аеруча авыр һәм авыр жинаятьләр саны 42,9% ка (7дән 4% ка кадәр) (ТР буенча -27,6% ка), сәламәтлеккә аңлы рәвештә авыр зыян китерү 100,0% ка (1 дән 0% ка кадәр), 100,0% ка (1 дән 0% ка кадәр), талаулар 60,0% ка (5 дән 2% ка кадәр),

хулиганнар саны 100,0% ка (1 дән 0% ка кадәр), ТР буенча -51,7% ка (1 дән урлаулар-25,0% (20дән 15кә кадәр) (ТР буенча 6,4%), мошениклык-100,0% (1дән 0% ка кадәр) (ТР буенча -8,0%).

Жәмәгать урыннарында 94 жинаять кылынган, бу АППГТАН 6,8% ка күбрәк (ТР буенча -1,1%), әлеге жинаятьләрнең чагыштырма авырлыгы 31,1% тәшкит иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән 0,8% ка кимрәк. Ачылыш 76,2% тәшкит итте, бу АППГТАН 6,9% ка югарырак, бу категория буенча ачылган күрсәткечләрдән 7,0% ка артык.

Элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләр саны 7,4% ка (54 тән 50 гә кадәр) кимегән. Шулай ук авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр саны 4,8% ка (21дән 20гә кадәр, ТР буенча +12,7%), үтерү 83,3% ка (6 дан 1гә кадәр, ТР буенча +15,6%), сәламәтлеккә аңлы рәвештә авыр зыян салу 33,3% ка (3 тән 2гә кадәр, ТР буенча-18,6% ка), талау 800% ка (5 тән 1гә кадәр, ТР буенча +2,2% ка) кимегән.

Көнкүреш туфрагында кылынган жинаятьләр саны 36,4% ка кимегән, аларның чагыштырма авырлыгы 9,2% тәшкит иткән, бу категория буенча уртача күрсәткечтән 5,1% ка кимрәк.

2016 елның 1 яртыеллыгында 99 урлау очрагы теркәлгән.

Жәмгыять һәм дәүләт ягыннан адекват профилактик каршы торуну булдырмый торган эчкечелекнең киң таралуы жинаятьчелек торышына йогынты ясый торган житди фактор булып кала бирә. Исерек хәлдә булган затлар бүген аларның гомуми саныннан 51,2% жинаять кыла.

Социаль профилактика системасының таркалуы, яшьләрнең мәшгульеге һәм жәмгыятьтә булган үзгәрешләр нәтижәсендә барлыкка килгән башка объектив сәбәпләр яшүсмерләр жинаятьчелеген стимуллаштыруны дәвам итәләр.

Жинаятьчелеккә каршы көрәш практикасы бүгенге көндә жирле үзидарә органнарының һәм ижтимагый хәрәкәтләрнең көчләрен берләштерүне таләп итә. Хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен хәл итүдә бары тик тиешле финанс һәм матди-техник чаралар белән ныгытылган комплекслы якин килүне тәмин итү очрагында гына тамырдан үзгәрешкә ирешергә мөмкин. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында бу өлкәдә хәлне яхшырту муниципаль һәм әлеге программаның төп программ чараларына дәүләт ярдәме белән дә мөмкин (кушымта).

7. Норматив-хокукый актлар, хокук бозуларны профилактикалауга юнәлдерелгән

"Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль закон»;

«Наркотик чаралар һәм психотроп матдэләр турында " 1998 елның 8 гыйнварындагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон»;

«Балигъ булмаганнарның күзэтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында " 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон»;

"Терроризмга каршы тору турында" 2006 елның 6 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон»;

2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы «Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турында " Федераль закон»;

Россия Федерациясе Президентының «Террорчылыкка каршы тору чаралары турында " 2006 елның 15 февралендәге 116 номерлы Указы»;

Россия Федерациясе Президентының «наркотик чараларның, психотроп матдэләрнең һәм аларның прекурсорларының законсыз әйләнешенә каршы тору буенча өстәмә чаралар турында " 2007 елның 18 октябрәндәге 1374 номерлы Указы»;

ТР Законы № 21-ТРЗ, 09.04.2015 «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәтен хосусыйлаштыру турында "Татарстан Республикасы Законының 10 һәм 15 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында"»;

"Балигъ булмаганнарның жәмәгать тәрбиячеләре турында «2009 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»;

ТР Законы № 21-ТРЗ, 09.04.2015 «ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм "Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында" Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында "Татарстан Республикасы Законының 2 статьясына үзгәрешләр кертү турында"»;

«Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында " 2010 елның 14 октябрәндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»;

«Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен саклауны көчәйтү буенча өстәмә чаралар турында»Татарстан Республикасы Президентының 2000 елның 24 маендагы ПУ-369 номерлы Указы.

2017-2021 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программага кушымта

Төп программа чаралары
Муниципаль комплекслы программа чаралары буенча максатлар, бурычлар һәм финанслау.
2017-2021 елларга Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау турында

Атамасы төп чара	Башкаручы лар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижеләр не бәяләү индикатор лары, үлчәү берәмлекл әре	Индикатор күрсәткечләре						Жирле бюджет акчалары хисабына финанслау, (мең сум)				
				2015 (база)	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Максат: хокук бозуларны һәм жинаятьләрне профилактикалау эшчәнлеген камилләштерү														
Азнакай муниципаль районында														
1. Азнакай муниципаль районы территориясендә жинаятьчелек дәрәжәсен киметү.														
1.1. Муниципаль берәмлекнең барлык хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшен тәэмин итәргә	БК	2017-2021	100 мең кешегә кылынган жинаятьләр саны (берәмлек)	631	611	591	580	569	558	2 950,5	-	-	-	-
1.2. Мәдәният объектларында видеокүзәтү системалары, КТС, сакчылык-янгыч сигнализациясе һәм аларга хезмәт күрсәтү	МКУ ИК, Приют "МАУ», ФКСТ МК, МКУ УО, МКУ УМ	2017-2021								5 302,2	4 880,0	4 806,5	5 000,0	5 000,0

белән жиһазландырылачак																
1.3. Объектларны ведомстводан тыш саклауны тээмин итү	МКУ ИК, ФКСТ МК, МКУ УО, МКУ УМ	2020- 2021										-	-	-	2 600,0	2 600,0
1.4. Финанс һәм матди кыйммәтләрне саклау объектларының, шул исәптән транспортировкада, техник ныгытылышын һәм янгын куркынычсызлыгын тээмин итәргә	Предприятие һәм учреждениел әр (киләшү буенча), Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча), ГТХМ (киләшү буенча)	2017- 2021										-	-	-	-	-
1.5. Кыйммәтләрне саклау объектларының, милекчеләрнең товар- матди кыйммәтләрнең, шул исәптән проектлау һәм эшләтеп жибәрү стадиясендә, техник ныгытылышын тээмин итәргә	Предприятие һәм учреждениел әр (киләшү буенча), Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча), ГТХМ (киләшү буенча)	2017- 2021										-	-	-	-	-
1.6. Предприятиеләрдә, оешмаларда хокук бозуларны профилактикалау буенча предприятиеләр	Предприятие һәм учреждениел әр (киләшү буенча)	2017- 2021										-	-	-	-	-

Советлары эшчәнлеген оештырырга ("хокук бозуларны профилактикалау буенча предприятие советы турында типлаштырылган нигезләмәне раслау хакында" 2008 елның 31 гыйнварындагы 53 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары»)														
1.7. Жәмәгать тәртибен тәмин итүгә өлеш керткән предприятиеләр һәм оешмалар, уку йортлары һәм физик затлар арасында «Закон территориясе» конкурсын үткөрү	Эчке эшләр министрлыгы (киләшү буенча), МКУ УО, Предприятие һәм учреждениеләр (киләшү буенча)	2020-2021								-	-	-	25,0	25,0
1.8. Социаль куркыныч хәлдә булган, ведомствоара учетта торучы гаиләләр проблемаларын хәл итү буенча ведомствоара социаль-тернәкләндерү консилиумы эшен оештыру	ОСЗ МТЗ һәм СЗ МИНИСТРЫ (киләшү буенча), КДН, ПДН (киләшү буенча), ЦЗН (киләшү буенча),	2017-2021								-	-	-	-	-

	МКУ УО, РҮХ (килешү буенча)													
1.9. Социаль куркыныч хэлдэ булган гаилэлэрне һәм «риск төркеме» балаларын ачыклау, шулай ук гаилэлэрнең торак-көнкүреш шартларын тикшерү максатыннан шәһәр һәм авыл жирлекләре буенча ведомствоара рейдлар оештыру	КДН, ИКК ЖЧЖ, МКУ УМ, гаиләгә һәм балаларга социаль ярдәм күрсәтү үзәге "Өмет» (килешү буенча)	2017- 2021								-	-	-	-	-
1.10. Шәһәр һәм авыллар буенча социаль куркыныч хэлдэ булган гаилэләр патронажларын оештыру һәм үткәрү. (өлөшү һәм күрсәтмә материаллар, белгечләрнең визиткалары)	МКУ УО, «Өмет " халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (килешү буенча)	2017- 2021								-	-	-	-	-
1.11. Халыкның тормыш һәм сәламәтлеге өчен куркынычсызлык таләпләренә жавап бирми торган контрафакт товарлар һәм алкогольле продукцияне законсыз эйләнештән	Эчке эшләр министрлыгы (килешү буенча), Дәүләт алкоголь инспекциясе (килешү буенча)	2017- 2021								-	-	-	-	-

алу, шулай ук балигъ булмаганнарга алкогольле һәм спиртлы продукция сату очрақларына юл куймау буенча оператив-профилактик чаралар үткәрергә														
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. бурыч: балигъ булмаганнар белән эшләүнең инновацион формаларын һәм методларын куллану, балалар һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү

2.1. Ял майданчықлары эшен оештыру	МКУ УМ	2017-2021	балигъ булмаганнар	Өч%	2,6%	2,4%	2,2%	Ике%	1,8%	-	-	-	-	-
2.2. СОП һәм ТЖС гаиләләреннән балаларны жәлеп итеп, волонтерлар хәрәкәтен оештыру	МКУ УО, МКУ УМ, Өмет " халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге» (киләшү буенча)	2017-2021	тарафыннан кылынган жинаятыл әрнең, шул исәптән тикшерелгән жинаятыл әрнең чагыштырма күләме - процент							-	-	-	-	-
2.3. Балигъ булмаганнар арасында хокук саклау хәрәкәтен үстерү: профилактикалау отрядлары житәкчеләре хәрәкәтнең яшь инспекторлары отрядлары	МКУ УО	2017-2021								-	-	-	20,0	20,0

2.4. Эчке эшлэр бүлеге хезмэткэрлэре көнөнэ багышланган белем бирү учреждениелэре укучылары арасында иң яхшы рәсем конкурсы үткэрү	МКУ УО, МКУ ИК, Эчке эшлэр министрлыгы (килешү буенча)	2017-2021								-	-	-	5,0	5,0
2.5. Тәҗрибә уртаклашу һәм аларның эш нәтиҗәлелеген арттыру максатыннан балигы булмаганнарның жәмәгать тәрбиячеләре конкурслары үткәргә	КДН, Предприятие һәм учреждениелар (килешү буенча)	2017-2021								-	-	-	10,0	10,0
2.6. Яшь белгечләр арасында «Һөнәре буенча иң яхшы "исеменә һөнәри остальк конкурсын үткэрү»	МКУ УМ, Предприятие ләр учреждениелар (килешү буенча)	2017-2021								-	-	-	20,0	20,0
2.7. Матди-техник базаны ныгыту, шул исәптән киём-салым, оргтехника, элемтә чаралары һәм «Форпост «жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (мәктәп) формированиеләре үзәге " МБУ спорт	МКУ УМ	2017								27,5	-	-	-	-

инвентарьлары белән тээмин итү.»														
2.8. Физик культура, спорт белән шөгыльләнүне жәлеп итү һәм ярышларда катнашу юлы белән балалар һәм яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру эшен оештырырга	УФКСТ МКУ, МКУ УО	2017- 2021								-	-	-	-	-
2.9. Хәрбиләштерелгән патриотик уеннар, походлар, слетлар һәм экскурсияләр оештыру	МКУ УО, МКУ УМ	2017- 2021								-	-	-	-	-
2.10. 14 яшьтән 18 яшькә кадәрге яшүсмерләргә укудан буш вакытларында, шул исәптән КДНда исәптә торучы балаларны эшкә урнаштыруда ярдәм күрсәтү	Ык, МКУ УМ Мәшгульлек үзәге (киләшү буенча)	2017- 2021								700,0	698,7	499,9	500,0	500,0
2.11. Укучыларда хокукый культураны формалаштыру буенча тематик лекторийлар, сыйныф сәгатъләре үткәрү	МКУ УО	2017- 2021								-	-	-	-	-
2.12. Проектны тормышка ашыру Белем бирү	МКУ УО	2017- 2021								-	-	-	-	-

учреждениеләрендә «Килештерү хезмәте»														
2.13. Балигъ булмаганнарның үз-үзен тотышын формалаштыруга юнәлдерелгән акцияләр, чаралар, конкурслар үткәрү	МКУ УО, МКУ УМ Кбм, «Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (килешү буенча)	2017-2021								-	13,1	17,0	20,0	20,0
2.14. Белем бирү процессында катнашучыларда төрле социаль ситуацияләрдә барлыкка килә торган психологик-педагогик проблемаларны жинүгә юнәлдерелгән чаралар; тәрбияләнүчеләргә белем бирү маршрутын, шәхси һәм интеллектуаль үзенчәлекләрен, мөмкинлекләрен, сәләтләрен исәпкә алып сайларга ярдәм күрсәтү; һөнәри карьераны планлаштыруда һәм тормышка ашыруда психологик ярдәм	МКУ УО, «Гармония " психологик – педагогик хезмәте»	2017-2021								-	-	-	-	-

күрсәтү.														
2.15. Ата-аналар өчен мастер-класслар, тренинглр, «ата-аналар университеты» кысаларында балалар белән уртак коррекцион дәресләр үткәру.	МКУ УО, Гармония «психологик -педагогик хезмәте»	2017-2021									-	-	-	-
2.16. Үткәру дәресләр исәптән төшерү өчен стресс, эмоциональ-психологик киеренкелек һәм релаксация.	МКУ УО, Гармония «психологик -педагогик хезмәте»	2017-2021									-	-	-	-
2.17. Гомуми белем бирү мәктәпләре укучылары белән үз-үзеңне тотуның девиант рәвешләрен профилактикалау һәм тормыш кыйммәтләрен формалаштыру һәм үз-үзеңне тоту күнекмәләрен үстерү буенча төркемле дәресләр үткәру	МКУ УО, Гармония «психологик -педагогик хезмәте», Кбм, «Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (киләшү буенча)	2017-2021									-	-	-	-
2.18. Гаиләдә уңайлы климат булдыру өчен профилактик ярдәм күрсәтү, коммуникатив күнекмәләрне үстерү максатларында тренинг	МКУ УО, Гармония «психологик -педагогик хезмәте», «Өмет " халыкка социаль	2017-2021									-	-	-	-

элементларын үз эченэ алган ата-аналар һәм балалар белән төркөм эшен оештыру (кул эшлэре жыелмасы, үстерү).	хезмэт күрсәтү үзәге (килешү буенча)													
2.19. Социаль реабилитациягә мохтаж балалар һәм яшүсмерләрне балигъ булмаганнар өчен махсулаштырылган учреждениеләргә урнаштыруда ярдәм күрсәтү	ОСЗ МТЗ һәм СЗ МИНИСТР Ы (килешү буенча)	2017-2021									-	-	-	-

3 нче бурыч Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затлар арасында хокук бозуларны Социаль жайлаштыру һәм профилактикалау

3.1. Мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларга киләчәктә аларны эшкә урнаштыру өчен медицина тикшерүләре үткәрергә	РҮХ (килешү буенча)	2017-2021	элек хөкөм ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятыл	30,1 %	29,7 %	29,5 %	29,3 %	29,1%	28,9 %	-	-	-	-	-
3.2. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларга эшкә урнашуда ярдәм күрсәтү	Мәшгульлек үзәге (килешү буенча)	2017-2021	әрнең чагыштырма күләме, шул исәптән тикшерелгән жинаятыл							-	-	-	-	-
3.3. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны алга таба эшкә урнаштыру	Мәшгульлек үзәге (килешү буенча)	2017-2021	әрнең							-	-	-	-	-

максатыннан хөнәри юнәлеш бирү эшен оештыру			күләме, процент											
3.4. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны эшкә урнаштыру өчен эш урыннары резервлау һәм квоталау.	ЦЗН (киләшү буенча), Предприятие һәм учреждениелар (киләшү буенча)	2017-2021								-	-	-	-	-
3.5. Хезмәт базарындагы хәл һәм иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларга эшкә урнашуда ярдәм итү өчен вакантлы урыннар булу турында мәгълүмат	Мәшгульлек үзәге (киләшү буенча)	2017-2021								-	-	-	-	-

4. жәмәгать куркынычсызлыгын тәмин итүдә эчке эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм жәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәмин итү өчен заманча техник чаралар кертү һәм жинаятьләрне ачу

4.1. Видеокүзәтү системасын киңәйтү һәм урнаштырылган видеокамераларга хезмәт күрсәтү.	Ык, Эчке эшләр министрлыгы (киләшү буенча)	2017-2021	жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьләрнең чагыш	Утыз%	29,6 %	29,4 %	29,2 %	Егермә тугыз %	28,8 %	-	-	-	50,0	50,0
4.2. ПДН бүлеге бинасына капитал ремонт үткәрү	Ык, Эчке эшләр министрлыгы (киләшү буенча)	2020									-	-	-	50,0

4.3. Тымытык авылында, Жиңу поселогында косметик ремонт)	Ык, Эчке эшлэр министрлыгы (килешү буенча)	2020	тырма күләме - процен т							-	-	-	5,0	-	
4.4. Кул һәм стационар металл детекторларын сатып алу	Ык, МКУ ИК, МКУ УО, УФКСТ МКУ	2017-2021									-	198,0	-	60,0	50,0
4.5. Биналарга агымдагы һәм капитал ремонт үткәрү, жәмәгать тәртибен саклау пунктларын һәм полициянең участок пунктларын кирәкле мебель һәм оргтехника белән тээмин итү	БК	2017-2021									-	-	-	10,0	10,0
4.7. Полиция участок уполномоченныйлары катнашында «таныштырырга рөхсәт итегез» акциясен оештыру, шул исәптән «Маяк» газетасында, торак - коммуналь хезмәтләр өчен счет-квитанцияләрдә полициянең участок уполномоченныйлары турында материаллар урнаштыру	Ык, Эчке эшлэр министрлыгы (килешү буенча), «Маяк» газетасы), Бердәм исәп-хисап үзәге (килешү буенча)	2017-2021									-	-	-	5,0	5,0

5 нче бурыч: урамнарда хокук тәртибен тээмин итү

5.1. Жинаятъләрне ачуда һәм жәмәгать тәртибен саклауда ярдәм итүче ЧЖЖ, ДНД, ОПОП хезмәткәрләрәнә, гражданнарға бүләкләр	Ык, Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча)	2017-2021	урамнарда кылынган жинаятъләрнең гомуми саны буенча чагыштырмача күләме	15,2%	14,8%	14,6%	14,4%	14,2%	14,0%	1 298,4	1 757,1	2 949,2	3 000	3 000
5.2. Ирекле халык дружинасы эшен оештыру, шул исәптән хокукий һәм медицина эзерлеге узу, дружина әгъзаларына аерым билгеләр ясау, портатив операцияләр алу	Ык, ДНД (киләшү буенча)	2017-2021		-	-	-	50,0	50,0						
5.3. Мәдәни-массакүләм, дини, күңел ачу һәм спорт чараларын уздыру барышында жәмәгать тәртибен тээмин итүгә килешү нигезендә Саклау структураларын жәлеп итү	Ык, ЖЧЖ (киләшү буенча), Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча)	2017-2021		-	-	-	-	-						
5.4. Ел саен үткәрелә торган һөнәри осталык конкурслары үткәрүне оештыру - «Иң яхшы участок полиция хезмәткәре"»,	Ык, Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча)	2017-2021		-	-	-	20,0	20,0						

- "Иң яхшы тәртип саклау жәмәгать пункты"», - «Иң яхшы тәртип саклау жәмәгать пункты начальнигы"»														
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Программа бүлекләре буенча финанс чараларын исәпләү

номерлы бүлек	Бүлекнең исеме	Бер елга акча суммасы (мең сум.)					Чара нәтижәләре
		2017	2018	2019	2020	2021	2017-2021 еллар.

1.	Азнакай муниципаль районы территориясендә жинаятьчелек дәрәжәсе кимү	8 252,7	4 880,0	4 806,5	7 625,0	7 625,0	33 189,2
2.	Балигъ булмаганнар белән эшләүнең инновацион формаларын һәм методларын куллану, балалар һәм яшьләргә эхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү	727,5	711,8	516,9	575,0	575,0	3 106,2
3.	Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затлар арасында хокук бозуларны Социаль жайлаштыру һәм профилактикалау	0	0	0	0	0	0
4.	Жәмәгать куркынычсызлыгын тәэмин итүдә эчке эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм жәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү һәм жинаятьләрне ачу өчен заманча техник чаралар кертү.	0	198,0	0	180,0	115,0	493,0
5.	Урамнарда хокук тәртибен тәэмин итү	1 298,4	1 757,1	2 949,2	3 070,0	3 070,0	12 144,7
	Йомгак:	10 278,6	7 546,9	8 272,6	11 450,0	11 385,0	48 933,1

Программаны тормышка ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары

Бурыч исеме	Бәяләү индикаторлары ахыргы нәтижеләр (үлчәү берәмлекләре)	Төп күрсәткеч	Индикатор күрсәткечләре				
		2015	2017	2018	2019	2020	2021
1. Азнакай муниципаль районы территориясендә жинаятьчелек дәрәжәсе кимү	100 мең кешегә кылынган жинаятьләр саны (берәмлек)	631	611	591	580	569	558
2. Балигъ булмаганнар белән эшләүнең инновацион формаларын һәм методларын куллану, балалар һәм яшьләргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү	балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрнең чагыштырма күләме - процент	Өч%	2,6%	2,4%	2,2%	Ике%	1,8%
3. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затлар арасында хокук бозуларны Социаль жайлаштыру һәм профилактикалау	элек хөкем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең чагыштырма күләме, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрнең күләме, процент	30,1%	29,7%	29,5%	29,3%	29,1%	28,9%
4. Жәмәгать куркынычсызлыгын тәмин итүдә эчке эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм жәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәмин итү һәм жинаятьләрне ачу өчен заманча техник чаралар кергү	жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьләрнең чагыштырма күләме-процент	Утыз%	29,6%	29,4%	29,2%	Егерме тугыз%	28,8%
5. Урамнарда хокук тәртибен тәмин итү	урамнарда кылынган жинаятьләрнең гомуми саны буенча чагыштырмача күләме	15,2%	14,8%	14,6%	14,4%	14,2%	14,0%

Tezmä azağı:

Жирле үзидарә органнары

МВД-Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча бүлеге;
Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча бүлегенң участок уполномоченныйлары;
Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча бүлегенң балигъ булмаганнар эшләре буенча бүлекчәсе;
Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты;
Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге;
ФИХИ-Россия Федерациясе Федераль куркынычсызлык хезмәтенң Татарстан Республикасы буенча идарәсенң Азнакай бүлекчәсе;
ТР буенча ОФПС 11 «ДУ 87 нче ПЧ – МЧС»;
Азнакай муниципаль районының террорчылыкка каршы комиссиясе;
Россия Федерациясе Жәзаларны үтәтү федераль хезмәтенң Татарстан Республикасы буенча идарәсенң жинаять-башкарма инспекциясе Федераль казна учреждениесенң Азнакай районы буенча филиалы;
Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау буенча комиссия;
Приют "МАУ -" Приют " муниципаль автоном учреждениесе»;
"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»;
«Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе " муниципаль казна учреждениесе»;
ФКСТ МКУ - "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Физик культура, спорт һәм туризм идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»;
"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»;
Азнакай муниципаль районында торак милекчеләре ширкәтләре;
ЕРЦ - «Бердәм исәп-хисап үзәге-Азнакай " жаваплылыгы чикләнгән муниципальара хужалык жәмгыяте»;
Торак-коммуналь хужалык департаменты-Азнакай муниципаль районының «Торак-коммуналь хужалык һәм төзекләндерү департаменты " муниципаль унитар предприятиесе»;
ТР Дәүләт алкоголь инспекциясе-Татарстан Республикасы Дәүләт алкоголь инспекциясенң Әлмәт территориаль органы;
«Форпост «муниципаль бюджет учреждениесе – Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының» Форпост " жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (мәктәп) формираниеләре үзәге»;
ДНД-Азнакай муниципаль районының ирекле халык дружинасы;
РҮХ – " Азнакай үзәк район хастаханәсе «дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе»;
ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге;
«Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге - Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге
Азнакай муниципаль районында " Өмет» Татарстан Республикасы яклау;

ЦЗН - " Азнакай шәһәре халыкны эш белән тәмин итү үзәге «дәүләт казна учреждениесе»;
ОВК-Татарстан Республикасы Хәрби комиссариатының Азнакай шәһәре һәм Азнакай районы буенча бүлгеге;
ЧЖЖ-шәхси сак оешмалары;
"Маяк» газетасы - «Татмедиа" ААҖ филиалы "Маяк" газетасы редакциясе»;
«Азнакай» ТРК - «Азнакай "телерадиокомпаниясе" ААҖ филиалы»;
Азнакай муниципаль районы предприятиеләре һәм учреждениеләре.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ -1

"2019-2021 елларга Азнакай муниципаль районында Терроризм һәм экстремизмны профилактикалау «»

Ярдәмче Программаның Исеме-1	"2019-2021 елларга Азнакай муниципаль районында Терроризм һәм экстремизмны профилактикалау «»
Подпрограмманы эшләү өчен нигез	25.07.2002 №114-ФЗ «Экстремистлык эшчәнлегенә каршы тору турында " Федераль закон»; «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»; «Терроризмга каршы тору турында»06.03.2006 ел, №35-ФЗ Федераль закон.
Муниципаль заказчы - координатор	Азнакай муниципаль районының террорчылыкка каршы комиссиясе
Подпрограмманы Эшләүче	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаның төп максаты	Азнакай муниципаль районында Терроризм һәм экстремизмны профилактикалау, кеше тормышын терроризм һәм экстремистлык күренешләренән саклау
Подпрограмманың Бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - Экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау буенча оештыру, мәгълүмат чаралары; - халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру; - экстремистлык һәм террорчылык характерындагы күренешләргә кисәтү; - кешеләр күп була торган объектларның һәм тереклекне тәмин итү объектларының террорчылыкка каршы яклануын көчәйтү
Сату вакыты	2019-2021 еллар
Подпрограмманы башкаручылар һәм башкаручылар	Экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау субъектлары
Ярдәмче программаны финанслау чыганаclarы	Азнакай районы бюджетыннан 2 188,5 мең сум күләмдә бюджет ассигнованиеләре каралган. Программа буенча эшләргә бюджет финанславы күләмнәре кимегәндә, заказ бирүче программа чараларын билгеләнгән срокларда гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш чыганаclarны жәлеп итү буенча өстәмә чаралар эшли. Финанслау булмаганда, ярдәмче программа чараларына төзәтмәләр кертергә.
Подпрограмманы тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре	<p>Подпрограмманы үтәү мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауның муниципаль системасының нәтижеләлеге арттыру; - шәһәр, район объектларының, кешеләр күп була торган объектларның, яшәешне тәмин итү объектларының террорчылыкка каршы торучанлыгын арттыру;; - халыкның толерант тәртибен формалаштыруны давам итәргә, интернационализм, татулык, милли һәм дини түземлек культурасын таратырга ; ;

	<ul style="list-style-type: none"> - халыкта террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны дәвам итәргә . ; - Азнакай муниципаль районы территориясендә экстремизм һәм терроризм күренешләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча чараларның нәтижәләлеге арттыру.
Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Азнакай муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау субъектлары, ведомстволар, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, чаралар үтәлеше өчен җаваплы җирле үзидарә органнары квартал саен, кварталның 5 числосыннан да соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә аларның үтәлеше турында Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетына мәгълүмат бирәләр. Ярдәмче программа чараларының үз вакытында һәм сыйфатын Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты тикшереп тора.

I. Подпрограмманы хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Районда терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау буенча Башкарма комитетның 17.10.2016 ел, №301 карары белән расланган Азнакай муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль комплекслы программага кертелгән программа чаралары комплексы тормышка ашырыла.

Башкарыла торган чаралар терроризм һәм экстремизмны профилактикалау буенча җирле үзидарә органнарының эш рәвешләрен һәм методларын, милли һәм раса түземсезлеге чагылышларын камилләштерүгә; этник дискриминациягә каршы торуга; интернационализм культурасын, татулык, милли һәм дини түземлек культурасын таратуга; милли экстремистик яшьләр төркемнәрен булдырмауга һәм аларның эшчәнлеген булдырмауга юнәлдерелгән.

Чараларны тормышка ашыру Азнакай муниципаль районында оператив хәлнең тотрыклылыгын тәмин итәргә мөмкинлек бирде, шул ук вакытта Урта Азия һәм Кавказ дәүләтләреннән чыккан кешеләрнең югары миграция дәрәжәсе сакланып калганлыктан, Татарстан Республикасына, шулай ук экстремистик һәм террорчылык оешмалары белән бәйләтләрнең керүенә, халыкның этник һәм конфессиональ балансын үзгәртүгә ярдәм итә, бу җәмгыятьтәге килеренкелеккә үстерү өчен шартлар тудырачак.

Эчке эшләр органнары тарафыннан даими рәвештә «Хизб-ут Тахрир әл-Ислами», «Җамаат Таблиги», «Нурджулар» халыкара экстремистик һәм террорчылык оешмаларының ячәйкаларын ачыклау буенча оператив-эзләнү һәм профилактик чаралар үткәрелә.

2019 елда урта профилактик эш барышында «Экстремистлык эшчәнлегенә каршы торуга» 25.07.2002 ел, №114-ФЗ Федераль закон кысаларында экстремистик эшчәнлеккә гәмәлгә ашырырга ярамау турында 2 кисәтү чыгарылган.

Радикаль дини агымнарның тарафдарларын, шул исәптән экстремистик яки Террорчылык эшчәнлегендә катнашу өчен чит илгә чыккан затларны ачыклау буенча чаралар үткәрү дәвам итә.

Җирле халык һәм якин чит илләрдән килгән затлар арасында милләтара һәм конфессияара конфликтларны кисәтү мәсьәләләре Татарстан Халыклары дуслыгы йортының Азнакай шәһәрнең филиалы белән берлектә Хокук бозуларны профилактикалау буенча террорчылыкка каршы комиссиянең эшче төркемнәренә квартал утырышларында карала. Азнакай муниципаль районында милли-мәдәни оешмалар тарафыннан экстремистик һәм башка деструктив характердагы әйтемнәренә ачыклау максатыннан таратыла торган материалларга даими мониторинг үткәрелә.

Татарстан Республикасы мөселманнары Диния нәзарәте җитәкчелеге карары белән район территориясендә 1 район мөхтәсәбәте булдырылды.

Мәчетләрнең саны арту төрле сәбәпләр аркасында радикаль дини карашларга ия булган мөселманнарның саны артуга да китергән.

Шулай ук хокук саклау органнарының оператив-хезмәт эшчәнлегенә барышында яшыләр арасында, шул исәптән милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр нигезендә хәлләрнең кискенләшүе куркынычы да ачыкланган.

Шулай итеп, районда Экстремизмга һәм терроризмга каршы торучу өлкәсендә эшчәнлек түбәндәге төп факторларны исәпкә алып гамәлгә ашырыла:

- «Ислам дәүләте» кебек халыкара террорчылык оешмаларының Сириядә хәрби хәрәкәтләрдә катнашканнан соң кайткан затлардан файдаланып, Россия территориясендә террорчылык актлары ясарга омтылулары;

- Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны эзәрләү һәм уздыру чорында социаль-сәясәт хәлне катлауландыру максатыннан, 2019 елның сентябрендә террорчылык һәм экстремистик структураларның үз эшчәнлеген активлаштырырга омтылулары мөмкинлеге;

- аерым террорчылык көчләрүнә аерым объектларының террорчылыкка каршы яклануында сакланучы житешсезлекләр.

Экстремизм, терроризм ижтимагый куркынычсызлыкка реаль куркыныч тудыра һәм ижтимагый тормышның барлык өлкәләренә тискәре йогынты ясый.

Экстремистлыкка, терроризмга ярдәм итүче сәбәпләрне һәм шартларны кисәтүгә, ачыклауга, бетерүгә юнәлдерелгән чараларга системалы якин килү районда социаль-икътисадый хәлне яхшыртуның иң мөһим шартларыннан берсе булып тора. Мондый алымны тормышка ашыру өчен, террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау буенча үткәрелә торган чараларны исәпкә алып, террорчылыкны, экстремизмны профилактикалау буенча муниципаль ярдәмче программа кирәк.

II. Ярдәмче программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаны тормышка ашыруның төп максатлары-террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау эшчәнлеген камилләштерү, Азнакай муниципаль районында яшәүче кешеләрнең тормышын терроризм һәм экстремистлык күренешләренән саклау.

Программаның Бурычлары:

- экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау буенча оештыру, мәгълүмат чаралары;

- халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру;

- экстремистлык һәм террорчылык характерындагы күренешләренә кисәтү;

- кешеләр күп була торган объектларның һәм тереклекне тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы яклануын көчәйтү.

Подпрограмманың төп чаралары: халыкка экстремизм күренешләренән саклану рәвешләре һәм методлары турында мәгълүмат бирү, күпмилләтле Россия жәмгыяте кыйммәтләре нигезендә толерантлык тәртибен пропагандалау һәм формалаштыру, милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, халыкның терроризм һәм экстремистлык күренешләренә каршы түземсезлек булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру; экстремистлык һәм терроризм күренешләренә кисәтүгә, гражданның күпләп булуы объектларының һәм тормыш-көн күрешен һәм объектларының террорчылыктан саклануын көчәйтүгә, терроризм һәм экстремизм күренешләренә нәтижеләрен минимальләштерүгә юнәлтелгән профилактик чараларның нәтижеләлеген арттыру.

Программалы чараларның тулы исемлегенә, аларны гамәлгә ашыру өчен финанслау ихтияжын күрсәтеп, 1 нче кушымтада тәкъдим ителгән.

Программаны үтәү жирле үзидарә органнарының терроризм һәм экстремизмны профилактикалау, милли һәм раса түземсезлек күренешләре, этник дискриминациягә каршы

тору; интернационализм культурасын тарату, милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту; халыкның терроризм һәм экстремистлык күренешләренә түземсезлек булдыруга; яшъләр төркемнәрен булдырмауга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыруга; кешеләр күпләп була торган шәһәр объектларының террорчылыкка каршы торучанлыгын арттыруга мөмкинлек бирәчәк.

Төп максатлар, бурычлар, нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, шулай ук программада каралган чараларны финанслау күләме 1 нче кушымтада күрсәтелгән.[P723](#)

III. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Чараларны финанслау, нигездә, Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының тармаклар буенча бюджеты хисабына башкарыла. Шулай ук Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акча жәлеп итү планлаштырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның бөтен вакытына район бюджеты акчаларыннан 2 188,5 мең сум акча каралган, шул исәптән:

- 2019 елда-0,0 мең сум;
- 2020 елда-1 095,5 мең сум;
- 2021 елда-1 093,0 мең сум.

Финанслау күләме фаразланган характерда һәм район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

Программа чаралары максатчан финанслау бүлеп бирмичә башкарыла ала.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Ул ел саен программа чараларына максатчан күрсәткечләрен һәм чыгымнарны, аны тормышка ашыру механизмын һәм башкаручыларның составын тәгаенли, чараларны үтәү өчен җаваплы ведомстволардан программа үтәлеше турында мәгълүматлар сорый.<http://www.kzn.ru/old/page8152.htm>

Программаны тормышка ашыру чаралар исемлеге нигезендә, аларны үтәү срокларын һәм бюджет ассигнованиеләрен күрсәтеп гамәлгә ашырыла.

Чараларны финанслау тармак принцибы буенча гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручылар квартал<http://www.kzn.ru/old/page8152.htm> саен, хисап чорыннан соң килүче айның 15нче числосына кадәр, квартал саен, аны тормышка ашыру өчен җаваплы Азнакай муниципаль районының террорчылыкка каршы комиссиясенә (районның террорчылыкка каршы комиссиясе һәм хокук саклау органнары белән хезмәттәшлек итү буенча секретаре аша) тиешле бюджетлардан бүлеп бирелә торган чараларның үтәлеше һәм үзләштерелгән акчалар турында мәгълүмат бирәләр. Азнакай муниципаль районының террорчылыкка каршы комиссиясе утырышларында Программа чараларының үтәлешен һәм финанс чараларын куллануның нәтижеләлеген даими карау<http://www.kzn.ru/old/page8152.htm> планлаштырыла.

V. Икътисади һәм социаль бәяләү программаның нәтижеләлегенә

Чараларны үтәүгә ярдәм итәчәк:

- терроризм һәм экстремизмны, радикаль дини агымнарны, милли һәм раса түземсезлек, этник дискриминациягә каршы тору буенча эш рәвешләрен һәм методларын камилләштерү ; ;

- Азнакай муниципаль районында яшәүче халыкның террорлык һәм экстремистлык күренешләренә, шулай ук Толерантлык аңының, интернационализм культурасының, татулыкның, милли һәм дини түземлелегенә барлык фактларына халыкта түземсезлек формалаштыру ; ;

- Азнакай муниципаль районында яшәүче кешеләрнең тормышын терроризм һәм экстремистлык күренешләренән саклау дәрәжәсен күтәрү ; ;

- аеруча мөһим һәм тормыш тәмин итү объектларының террорчылыкка каршы яклануын көчәйтү, терроризм һәм экстремизм күренешләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча чараларның нәтижеләлеген арттыру.

Программа чаралары исемлеге

"2019-2021 елларга Азнакай муниципаль районында Терроризм һәм экстремизмны профилактикалау «»

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор күрсәткечләре			Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының бюджеты хисабына финанслау-мең сум		
Максаты: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданнарның тормыш һәм тынычлыгын, аларның экстремизмга һәм терроризмга каршы тору нигезендә законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен күтәрү, Татарстан Республикасында аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү									
1 бурыч Терроризм идеологиясе йогынтысына дучар булган, шулай ук аның йогынтысына дучар булган затлар белән профилактик эш алып бару өчен шартлар булдыру									
				2019 ел (база елы)	2020 ел	2021 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел
1	2	3	4	5	6	7	9	13	14
1.1. «Аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар белән эшләү буенча муниципаль Ведомствоара эшче төркем эшен тәмин итәргә)	Башкарма комитет, авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча), Татарстан Республикасында дәүләт хакимиятенә территорияль органнары (киләшү буенча), Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгының	2019-2021 еллар	Эш төркемнәре утырышлары саны	4	4	4	-	-	-

	<p>территориаль бүлекчэлэре(килешү буенча), Россия Федераль куркынычсызлык хезмәтенең ТР буенча Идарәсе (килешү буенча), Россия ФЖҮХИ ТР буенча Идарәсе (килешү буенча), Россия Тикшерү комитетының ТР буенча Тикшерү идарәсе (килешү буенча), Россия Тикшерү комитетының ТР буенча Тикшерү идарәсе (килешү буенча))</p>								
<p>1.2. «Махсус игътибар» (риск) категориясендәге затлар белән адреслы профилактик чараларда катнашу өчен коммерцияле булмаган (шул исәптән дини) оешмаларны һәм ижтимагый активларны стимуллаштыру чараларын гамәлгә ашыру)</p>		<p>2019-2021 еллар</p>	<p>Ижтимагый активистларны жәлеп итеп, профилактик эш белән колачланган «аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар өлеше</p>	30	40	50	-	25	25

<p>1.3. «Аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар белән эшләүдә, халәтне диагностикалау, психологик һәм психотерапевтик ярдәм күрсәтүдә катнашкан вазифаи затларны һәм ижтимагый активларны әзерләү өчен квалификацияле белгечләрне жәлеп итүне тәмин итү</p>	<p>Башкарма комитет, Югары медицина белем бирү оешмалары</p>	<p>2019-2021 еллар</p>	<p>Белемле, квалификацияле белгечләр саны</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>-</p>	<p>10</p>	<p>10</p>
<p>1.4. «Аерым игътибар» (риск) категориясендәге затларга социаль характердагы ярдәм күрсәтүнең өзлексез чараларын тормышка ашыруда яшьләр тармагы, спорт оешмалары белгечләренең, яшьләр ижтимагый активистларының актив катнашуын тәмин итү)</p>	<p>"ӘМР башкарма комитетының Физик культура, спорт һәм туризм идарәсе" МКУ»; ӘМР башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча идарәсе»</p>	<p>2019-2021 еллар</p>	<p>Күрсәтелгән хезмәт төрләре белән колачланган «аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар өлеше</p>	<p>5</p>	<p>10</p>	<p>15</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>1.5. Функциональ регламент белән беркетелгән белем бирү оешмаларының вазифаи затларының «аерым игътибар»</p>	<p>ӘМР башкарма комитетының мәгариф идарәсе»</p>	<p>2019-2021 еллар</p>	<p>«Аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар (яисә аларның балалары укый торган уку</p>	<p>60</p>	<p>70</p>	<p>80</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

(риск) категориясендәге затлар белән адреслы эш алып баруда актив катнашуын тәмин итәргә)			сыйныфлары белән төркемле корректлау чаралары (тренингләр, семинарлар) өлеше)						
1.6. Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының барлык субъектлары белгечләренең «аерым игътибар» (риск) категориясе гаиләләре белән профилактик чараларны, шул исәптән торгызу медиациясе техникасын кулланып, актив катнашуын тәмин итәргә	Башкарма комитет, Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссиясе җаваплы сәркатибе	2019-2021 еллар	Профилактик чаралар белән колачланган гаиләләр, «аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар яши торган гаиләләрнең гомуми саныннан)		+10%	+10%	-	500	500
1.7. Адреслы профилактик эштә катнашучы белгечләрнең һөнәри осталык буенча тармакара семинарлар үткәргә	Исполнительный комитет	2019-2021 еллар	Семинарлар саны	1	1	1	-	-	-
1.8. Яшьләр даирәсендә һәм мәгариф өлкәсендә мәгариф, яшьләр, медицина, социаль	ЭМР башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча идарәсе»; "Азнакай РҮХ	2019-2021 еллар	Күрсәтелгән тармаклардагы белгечләрне комплектлау проценты		+10%	+10%	-	-	-

яклау өлкәсенә социаль педагогларны, психиатрларны жәлеп итү, тиешле белем алу һәм белгечлек буенча муниципаль берәмлектә эшкә урнашуда мәгълүмати ярдәм күрсәтү өчен һөнәри юнәлеш бирү эше алып бару	«ДАСУ»; ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге								
1.9. Терроризм идеологиясенә тотрыклы чарасын формалаштыруга һәм массакүләм мәгълүмат чараларында, социаль челтәрләрдә, гавами чараларда традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен үстерүгә юнәлдерелгән чыгышларга аерым игътибар (риск) категориясендәге затларны жәлеп итү буенча эш алып бару	Башкарма комитет, Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы, РФ ФИХнең Татарстан Республикасы буенча идарәсе, Татарстан Республикасы буенча ЖҮФХИ, "Татмедиа" ААҖ Территориаль филиалы	2019-2021 еллар	Мондый аңлатмалар белән чыгыш ясаган «аерым игътибар» (риск) категориясендәге затлар өлеше	5	5	5	-	-	-
1.10. Системалы хезмәт һәм уку процессына жәлеп ителмәгән яшьләргә, шулай ук формаль булмаган яшьләр оешмалары	"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча Идарәсе" МКУ»	2019-2021 еллар	Максатчан аудиториянең гомуми санына жәлеп ителгән яшьләр өлеше		+10%	+10%	-	-	-

вәкилләрен, ижтимагый әһәмиятле социаль проектларны һәм программаларны тормышка ашыруға жәлеп итү буенча чаралар оештырырга һәм үткәргә									
1.11. Интернет челтәрәндәге деструктив берләшмәләрдә муниципаль берәмлек халкының активлығына мониторинг үткәрүне тәмин итәргә (катнашучыларны матди кызыксындыру)	"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр буенча Идарәсе" МКУ»	2019-2021 еллар	Мониторинг нәтижәләре буенча мәгълүмат белешмәләре саны	12	12	12	-	393	393
1.12. Муниципаль берәмлектә экстремизм билгеләре булу- булмауға даими мониторинг оештырырга һәм тикшеренүләр үткәргә	Исполнительный комитет	2019-2021 еллар	Саны үткәрелгән тикшеренүләр	2	2	2	-	120	120
1.13. Татарстан Республикасы өчен традицион ислам формаларын тотучы дини лидерлар әзерләү өчен, дини оешмалар житәкчелегә белән берлектә, Россиянең	Исполнительный комитет			1	1	1	-	-	-

алдынгы технология уку йортларына (Болгар ислам академиясенә) кандидатлар сайлап алу һәм аларны жибәрү процедурасын оештырырга									
2 бурыч Татарстан Республикасында терроризмга каршы аң формалаштыру									
2.1. Мәгълүмати-пропаганда төркеме эшчәнлеген тәэмин итү (катнашучыларны матди кызыксындыру)	Башкарма комитет, авыл жирлекләре башлыклары (килешенү буенча), территорияль	2019-2021 еллар	Эш төркемнәре утырышлары саны	4	4	4	-	-	-
2.2. Терроризмга каршы юнәлештәге күрсәтмә агитация продукциясен (стикерлар, брошюралар, плакатлар) эшләргә, эзерләргә һәм таратырга (урнаштырырга)	Башкарма комитет, авыл жирлекләре башлыклары (килешү буенча)		Ижтимагый игътибар өчен урнаштырылган продукция берәмлекләре саны		10	10	-	20	20
2.3. Халык белән мәгълүмати-аңлату эшләре алып бару өчен квалификацияле лектор-пропагандистларны жәлеп итүне тәэмин итү, аларга матди	Башкарма комитет, авыл жирлекләре башлыклары (килешү буенча)		Лекцияләр/чыгышлар саны		2	2	-	-	-

кызыксындыру каралган									
2.4. Халык белән мәгълүмати-аңлату эшләре алып бару өчен лектор-пропагандистларның муниципаль активын әзерләүне тәмин итәргә	Башкарма комитет, авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча)		Муниципаль берәмлек халкы арасынан укытылган, квалификацияле лекторлар саны		2	2	-	0	0
2.5. Терроризмга каршы көрәштә бердәмлек көненә багышланган ижтимагый-сәяси, мәдәни һәм спорт чаралары үткәру (3 сентябрь)	"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча Идарәсе" МКУ»; Татмедиа " АЖ филиалы»	2019-2021 еллар	Чаралар саны	1	1	1	-	-	-
2.6. "Экстремизмга-юк» ункөнлеген үткәру (4-14 сентябрь)	Башкарма комитет, авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча), Татарстан Республикасында дәүләт хакимиятенәң территориаль органнары (киләшү буенча), ТР буенча Эчке эшләр министрлыгының территориаль	2019-2021 еллар	Чаралар саны	36	40	40	-	10	10

	бүлекчэләре (киләшү буенча), Татарстан Республикасы Прокуратурасы, дини, ижтимагый, мәгариф һәм фәнни оешмалар (киләшү буенча))								
2.7. Уяулыкны саклау, терроризмны һәм экстремизмны профилактикалауда катнашу мәсьәләләре буенча муниципаль районда гражданнар жыйнагын үткөрү	Авыл жирлекләре башлыктары (киләшү буенча)		авыл жирлекләрендә жыйнагын саны		1	1	-	-	-
2.8. Террорчылыкка каршы эчтәлекле мәгълүматны, шул исәптән видеороликларны, социаль челтәрләрдә муниципаль сегментында, Интернет челтәрендә башка мәгълүмат ресурстарында эшләүне (сайлап алуны) һәм урнаштыруны тәмин итәргә;	Башкарма комитет, "Татмедиа «АЖ филиалы»		Урнаштырылган материаллар саны		1	1	-	-	-
2.9. Массакүләм мәгълүмат	Башкарма комитет,		Мәкаләләр саны		4	4	-	-	-

<p>чараларында терроризмга каршы тору эшендә гражданнарны бердәмләштерүгә юнәлдерелгән рәсми дини конфессияләр (православие, ислам) вәкилләренә тематик вәгазьләрен бастырып чыгаруны оештырырга</p>	<p>"Татмедиа» АЖ филиалы, дини һәм ижтимагый оешмалар (киләшү буенча)</p>								
<p>2.10. Авыл клубларында һәм мәдәният йортларында терроризмга һәм экстремизмга каршы юнәлештәге документаль һәм нәфис фильмнарны даими рәвештә күрсәтүне оештырырга.</p>	<p>Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе</p>		<p>11.12.2014 Түбән Кама муниципаль районы</p>		10	10	-	-	-
<p>2.11. Кейс чемпионатлар, квестлар, түгәрәк өстәлләр, очрашулар, фестивальләр, конкурслар, яшьләр арасында акцияләр оештырырга</p>	<p>"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча Идарәсе" МКУ»</p>		<p>Чаралар саны</p>		5	5	-	5	5
<p>2.12. Терроризмга һәм экстремизмга каршы тору өлкәсендә иң яхшы проектка (ижади эш) конкурс үткәрү</p>	<p>"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре</p>		<p>Конкурса гаризалар саны</p>		5	5	-	-	-

	буенча Идарәсе" МКУ»								
2.13. Тематик түгәрәк өстәлләр, конференцияләр, конкурслар, ата-аналар жыелышлары, сыйныф сәгатьләре, акцияләр, коммуникатив күнекмәләрне үстерүгә, дуслык, милләтара һәм диниара татулык идеяләрен популярлаштыруга юнәлдерелгән тренинглар оештырырга	"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ»		Чаралар саны		5	5	-	-	-
2.14. «Ата-аналар өчен Университет» форматы кысаларында үзара аңлашу, милләтара бердәмлек, балаларның медиабезинлеге мәсьәләләрендә аларның белем дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән дәресләр үткәрүне оештырырга	"Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ»		Профилактик дәресләрдә катнашкан ата-аналар гаиләләренең гомуми өлешендә, %		50	55	-	-	-
2.15. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " аерым игътибар (риск) категориясендәге затлар белән адреслы		2019-2021 еллар	Ижтимагый активистларны жәлеп итеп, профилактик эш алып бару белән шөгыйльләнүче аерым игътибар (риск) категориясендәге	30	30	45	-	-	-

профилактик чараларда катнашу өчен коммерцияле булмаган (шул исәптән дини) оешмаларны һәм ижтимагый активларны стимуллаштыру буенча чараларны тормышка ашыру)			затлар өлеше						
2.16. Муниципаль берәмлектә таратыла торган материалларга даими мониторинг оештырырга һәм аларда экстремизм билгеләре булу-булмауга тикшеренүләр үткәргә	Исполнительный комитет	2019-2021 еллар	Саны үткәрелгән тикшеренүләр	2	2	2	-	10	10
2.17. Террорчылыкка каршы эчтәлекле мәгълүматны, шул исәптән, социаль челтәрләрнең муниципаль сегментында, Интернет челтәренең башка мәгълүмати ресурсларында эшләүне (сайлап алуны) һәм урнаштыруны тәмин итәргә;	Башкарма комитет, «Татмедиа " АЖ филиалы»	2019-2021 еллар	Урнаштырылган материаллар саны	8	8	8	-	-	-
2.18. Массакүләм	Башкарма			20	20	20	-	-	-

мәгълүмат чараларында терроризмга каршы тору эшендә гражданнарны берләштерүгә юнәлдерелгән рәсми дини конфессияләр (православие, ислам) вәкилләренең тематик вәгазьләрен бастырып чыгаруны оештырырга	комитет, «Татмедиа» АЖ филиалы, дини һәм ижтимагый оешмалар (киләшү буенча)								
2.19. Терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау буенча мәгълүмат стендын әзерләү	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе	2020	Саны	-	1	-	-	2,5	-
Барлығы суммар чыгымнар диапазонда, мең сум.							-	1 095,5	1 093,0

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ -2

"2020-2021 елларга Азнакай муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау «»

Атамасы Ярдәмче-2	"2020-2021 елларга Азнакай муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау «»
Подпрограмманың заказчысы һәм координаторы	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты
Подпрограмма катнашучылары һәм башкаручылары	<p>Азнакай муниципаль районының наркотикларга каршы көрәш комиссиясе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Азнакай муниципаль районы буенча бүлеге. - «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе. - «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» муниципаль казна учреждениесе. - Азнакай муниципаль районының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе. - «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча идарәсе» муниципаль казна учреждениесе. - «Азнакай үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе. - Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай районындагы социаль яклау бүлеге. - "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Физик культура, спорт һәм туризм идарәсе" муниципаль казна учреждениесе. - «Азнакай шәһәре халыкны эш белән тәмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесе. - Роспотребнадзорның Татарстан Республикасы буенча идарәсенә территорияль бүлеге.
Ярдәмче Программаның Максаты	Азнакай муниципаль районында 2022 елга карата 2019 елга карата законсыз наркотик куллану масштабларының кимүе
Подпрограмманың Бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хокук саклау органнарының наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча көчләрен активлаштыру; 2. Наркомания белән авыручыларны дөвалау һәм реабилитацияләүнең нәтижәлелеген арттыру; 3. Яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә наркотиклар куллануга тискәре караш һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация формалаштыру; 4. Наркотикларга каршы профилактика эшен мәгълүмати тәмин итү системасын үстерүне дәвам итү.
Подпрограмманы гамәлгә ашыру сроклары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2020-2021 еллар дәвамында башкарылачак
Ярдәмче программаны	2020-2021 елларда Азнакай муниципаль районы бюджеты хисабына Ярдәмче программа чараларын үтәүгә финанс

финанслау күләме һәм чыганаclarы	чыгымнары планлаштырыла 2020 елга-103 000 сум; 2021 елга-108 000 сум; Барлығы: 211 000 сум.
Подпрограмманы бәяләү индикаторлары	Агымдагы елда наркотикларга каршы юнәлештәге семинарларда һәм курсларда белем алган белгечләр санын арттыру, семинарларда һәм курсларда наркотикларга каршы юнәлештәге квалификация күтәрү курсларында белем алган белгечләрнең гомуми саны 102% ка кадәр арттыру. Тикшерелгән авыр һәм аеруча авыр жинаятьләрнең гомуми саныннан (14,3% ка кадәр) наркожинаятьләр өлешен арттыру. Наркомания белән авырчылар саны 42 кешегә кадәр арткан. Түгәрәкләрдә даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгылләнүче балалар һәм яшьләр санын 99 % ка кадәр арттыру. Азнакай районында массакүләм мәгълүмат чараларында һәм күрсәтмә агитациядә урнаштырылган наркотикларга каршы характердагы материалларның саны 7гә кадәр арткан.
Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Азнакай муниципаль районы, ведомстволары, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, чаралар үтәлеше өчен җаваплы жирле үзидарә органнары Ярдәмче программаны үтәүчеләр квартал саен, квартал аеннан соңгы 5 числосыннан да соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә аларның үтәлеше турында Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетына мәгълүмат бирәләр. Подпрограмма үтәлешенең барышын наркотикларга каршы комиссия утырышларында карау планлаштырыла. Подпрограмманы гамәлгә ашыру нәтижеләре наркотикларга каршы комиссия утырышында елга бер тапкыр карала. Ярдәмче программа чараларының үз вакытында һәм сыйфатын Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты тикшереп тора.

1. Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Азнакай муниципаль районында дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан наркоманияне кисәтү һәм наркотикларның законсыз әйләнешен булдырмау буенча чаралар комплексы тормышка ашырыла.

Беренче тапкыр исәпкә куелган затлар саны:

2017 ел-15 кеше

2018 ел-14 кеше

2019 ел-29 кеше

2019 ел нәтижеләре буенча «наркотик матдәләргә бәйлелек синдромы» диагнозы белән 39 кеше наркологик исәптә тора. 2017 ел-44 кеше, 2018 ел – 42 кеше.

Наркомания белән авырчылар структурасы түбәндәгечә::

50-55 яшь – 5,1 %

30-49 яшь - 79 %

25-29 яшь - 2,5 %

18-24 яшь - 7,6 %

«Азнакай РҮХ» ДАССОның хезмәткәрләре ел саен 14 яшьтән өлкәнрәк укучылар арасында наркотик матдәләр куллануны ачыклау буенча профилактик тикшерүләр үткәрелә. 2017-2019 елларда 1300 укучы тест үтте. Наркотик һәм психотроп матдәләргә медицина булмаган куллану очраклары ачыкланмады.

Эчке эшләр бүлгә тырышлыгы белән 2019 елда 695 жинаять ачыкланган, шуларның 112се аеруча авыр, шуларның 16сы законсыз наркотиклар эйләнеше өлкәсендә.

2019 елда НОН белән бәйле административ хокук бозулар буенча 61 АППК (49) жәлеп ителгән, аларның 45е РФ КоАП 6.9 ст. буенча АПП (33), РФ КоАП 6.8 ст. буенча – 4 АППГ(1), РФ КоАП 6.9.1 ст. буенча -12 АППГ (15). Бүгенгә көндә 21 зат эзләнүдә, аларны РФ КоАП 6.9.1 ст. буенча административ жаваплылыкка тартырга кирәк.

Наркологик исәптә 67 кеше тора, аларның 39ы – наркомания диагнозы белән, 29ы- наркотик чаралардан явызларча файдалану диагнозы белән.

Россия Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча бүлгәнең профилактик контролендә наркотиклар кулланучы 72 кеше тора.

Төнгә клублар (күңел ачу йортлары) эшчәнлеген контрольдә тоту алып барыла, куркынычсызлык хезмәтләре һәм әлегә биналарның администрацияләре белән берлектә наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр сату һәм куллану фактларына юл куймау һәм аларны булдырмау бурычларын хәл итү оештырыла. Максатчан рейдлар үткәрелә.

Авыл жирлекләре башлыклары белән берлектә кыргый үскән һәм үстерелә торган наркотиклы үсемлекләр, наркопритоннар үсү урыннарын ачыклау һәм бетерү буенча эшләр оештырыла. 2019 елда гомуми мәйданы 30 кв. м булган кыргый киндернең 6 учагын яндыру юлы белән юкка чыгарылды.

Районның белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм ата-аналар өчен 10 профилактик программаны гамәлгә ашыру буенча системалы эш алып барыла:

- «Наркотикларга бәйлелекне һәм бәйле тәртипнең башка рәвешләрен профилактикалауның нәтижәле программалары " 10-11 сыйныфлар,
- 1-4 сыйныф укучылары "Карадан тыш, барлык төсләр дә",
- «Сәламәтлек педагогикасы " (башлангыч мәктәп укытучылары өчен программа һәм методик житекчелек) 1-4 сыйныфлар,
- «Сәламәтлек " 1-11 сыйныфлар,
- «Мәктәптә алкоголь һәм наркотиклар куллануны кисәтү " - 1-11 сыйныфлар,
- «Мәктәптә Тәмәке тартуны профилактикалау программасы " 1-11 сыйныфлар,
- «5-6,7-9 сыйныф укучыларының тормыш кыйммәтләрен формалаштыру һәм үз-үзләрен тоту күнекмәләрен үстерү" .,
- 7-11 сыйныф укучылары "минем белән сөйләшик, әни",
- «Тормыш күнекмәләре " (5-9 сыйныф укучылары өчен иртә химик бәйлелекне профилактикалау программасы),
- 10-11 сыйныф укучылары «Минем сайлау".

Шулай ук 1-11 сыйныф укучыларының ата-аналарын үз эченә алган «уңышка юл» исемле наркотикларга каршы гомуми белем бирү программасы тормышка ашырыла.

«Мөстәкыйль балалар» республика проекты тормышка ашыру буенча эш дәвам итә, әлегә проектта 21 берләшмәдән 270 дән артык укучы катнаша.

Ел саен үткәрелә торган «Наркотикларсыз тормыш " акциясе кысаларында барлык төрдәге һәм мәктәп яны лагерларында профилактик чаралар тормышка ашырыла..

Халыкны эш белән тәмин итү үзгә «риск төркеме» ннән балигь булмаганнарны укуның буш вакытында һәм яшьләргә социаль реабилитация курсы үтүче социаль эш белән тәмин итүгә булышлык күрсәтә.

Гомуми белем бирү учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре тарафыннан балигь булмаганнарны файдалы эшкә тарту буенча чаралар комплексы гамәлгә ашырыла (түгәрәкләр, секцияләр, клублар һ.б.). Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы

ведомствосындагы өч өстәмә белем бирү учреждениесендә (Азнакай ш.балалар ижаты үзәге, Актүбә ш. т. б., Актүбә ш. т. б., Комеш су» өстәмә белем бирү мәктәбендә) 3029 укучы, Мәдәният министрлыгы карамагындагы өстәмә белем бирү учреждениеләрендә (Азнакай балалар сәнгать мәктәбе, Тымытык балалар сәнгать мәктәбе, Актүбә балалар сәнгать мәктәбе) 1010 бала шөгылләнә.

Татарстан Республикасы спорт министрлыгы карамагындагы учреждениеләрдә ("Лидер "урта мәктәбе," Сокол «мәктәбе, «Юбилейный» мәктәбе, «Барс «урта мәктәбе) 1620 бала шөгылләнә.

Өстәмә белем бирү укучыларының гомуми колачы 98% тәшкил итә.

Район базасында «Хезмәткә һәм оборонага эзер»Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә ашыру кысаларында спорт ярышлары, физкультура – массакүләм чаралар үткәрелә. «Чатыр тау» спорткомплексында ГТО нормативларын тапшыру оештырыла.

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, район үзәк хастаханәсе хезмәткәрләре район халкына консультатив ярдәм күрсәтәләр.

Азнакай шәһәрәндә, Актүбә бистәсендә һәм авыл жирлекләрендә мәдәният учреждениеләре тарафыннан агарту эшләре оештырылды. Массакүләм мәгълүмат чаралары («Маяк» район газетасы, ТР ӘМР жирле радио һәм телевидениесе) сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыруга һәм психоактив матдәләр куллануны кисәтүгә юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру буенча эш алып барыла.

2. Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы

Чыганаclar һәм чыгымнар юнәлешләре	Финанслау күләме-мең сумнарда		
	Барлыгы	Шул исәптән еллар буенча	
		2020	2021
Азнакай муниципаль районы бюджеты	211,0	103,0	108,0

Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелә торган акчалардан файдалану күздә тотыла.

Подпрограмманы финанслау күләме фаразланган характерда һәм жирле бюджет мөмкинлекләреннән чыгып, тиешле финанс елына Азнакай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен аныкланырга тиеш.

3. Ярдәмче Программаның Максаты

Азнакай муниципаль районында 2022 елга карата 2019 елга карата законсыз наркотик куллану масштабларының кимүе

4. Подпрограмманың Бурычлары

1.Хокук саклау органнының наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча көчләрен активлаштыру;

2. Наркомания белән авырчыларны дэвалау һәм реабилитацияләүнең нәтижәләгән арттыру;

3. Яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә наркотиклар кулланырга тискәре караш һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруға мотивация формалаштыру;

4. Наркотикларга каршы профилактика эшен мәгълүмати тәэмин итү системасын үстерүгә дәвам итү.

5. Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы

Азнакай муниципаль районы, ведомстволары, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, чаралар үтәлешен өчен җаваплы жирле үзидарә органнары Ярдәмче программаны үтәүчеләр квартал саен, квартал аеннан соңгы 5 числосыннан да соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә аларның үтәлешен турында Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетына мәгълүмат бирәләр.

Подпрограмма үтәлешенә барышын наркотикларга каршы комиссия утырышларында карау планлаштырыла. Подпрограмманы гамәлгә ашыру нәтижәләре наркотикларга каршы комиссия утырышында елга бер тапкыр карала. Ярдәмче программа чараларының үз вакытында һәм сыйфатын Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты тикшереп тора.

Программа чаралары исемлеге

"2020-2021 елларга Азнакай муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау «»

№ п п п	Төп чараның исеме	Башкаручылар	Үтәү срогы	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлар ы	Еллар буенча индикаторларның әһәмияте (база елына карата)			Финанс белән тәэмин итү еллар буенча, мең сум	
					(база) 2019	2020	2021	2020	2021
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12
1.Оештыру чаралары									
1.1.	Азнакай муниципаль районының наркотикларга каршы көрәш комиссиясе утырышларын үткәргә	АНК (киләшү буенча)	2020-2021	Агымдагы елда наркотикларга каршы юнәлеш буенча семинарларда һәм курсларда белем алган белгечләр санын арттыру, гомумән алганда, наркотикларга каршы юнәлештәге семинарларда һәм курсларда белем алган белгечләр саны (эчендә %)	Бер йөз%	Бер йөз бер%	Бер йөз ике%	-	-
1.2.	Азнакай муниципаль районында наркоситуация мониторингын алып баруны тәэмин итәргә.	АНК (киләшү буенча), ЭЭМ, ПНД (киләшү буенча).	2020-2021					-	-
1.3.	Ашыру наркоситуацияне характерлаучы мәгълүматларны жыю һәм анализлау Азнакай муниципаль районында;	ЭЭМ АНК (киләшү буенча) МБУ УО, ҚДН, ОСЗ МТЗ һәм СЗ МИНИСТРЫ (киләшү буенча)	2020-2021					-	-
1.4.	Бердәм мәгълүматлар банкын тулыландыру - авыр тормыш ситуациясенә эләккән һәм дәүләт ярдәменә мохтаж балалар, гаиләләр турында - психиатрия һәм наркология,	ЭЭМ, ПНД (киләшү буенча), ҚДН, УО МКУ, ОСЗ МТЗ һәм СЗ МИНИСТРЫ	2020-2021					Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар	

	туберкулез учреждениеләрендә күзәтү астында торучы затлар турында "НаркоТокс" мәгълүматлар банкын формалаштыру буенча уртақ эшне дәвам итәргә. »; - наркотик һәм психотроп матдәләрнең законсыз әйләнешенә катнашы булган затлар турында.	(киләшү буенча)						
1.6.	Наркоманияне профилактикалау өлкәсендә волонтерлар белән эшләү буенча белгечләр өчен семинар-тренингләр үткәрергә	МКУ УО, АНК (киләшү буенча)	2020-2021					Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
1.7.	Наркотикларга каршы эшне оештыруда уңай тәҗрибәне өйрәнү һәм тарату өчен халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау проблемалары буенча конференцияләрдә, төбәкара семинарларда, түгәрәк өстәлләрдә катнашу	Программада катнашучылар барысы да	2020-2021					
1.8.	Укучыларны һәм студентларны сәламәт яшәү рәвешенә кыйммәтләренә җәлеп итүгә юнәлдерелгән белем бирү һәм тәрбия дәрәсләренә, материалларга кергү	Уку йортлары житәкчеләре катнашты.	2020-2021					
1.9.	Балалар һәм яшьләр арасында наркоманияне профилактикалау мәсьәләләре, психологлар, табиб-наркологлар катнашында наркотикларга каршы эшчәнлекнең заманча рәвешләрен куллану мәсьәләләре буенча мәдәният өлкәсе хезмәткәрләре өчен семинарлар оештыру һәм	МКУ ИК	2020-2021					

	үткөрү							
<p align="center">2.Хокук саклау органнынын наркотикларнын законсыз айланешенэ каршы көрөш буенча көчлөрөн активлаштыру. <i>2021 елда, 2019 елга карата, Азнакай муниципаль районында наркотиклар куллануның законсыз таралуы масштабынының кимүе.</i></p>								
2.1.	Азнакай муниципаль районы территориясендэ наркотикларнын законсыз айланешен кисэтү	Эчке эшлэр министрлыгы (килешү буенча),	2020-2021	Наркожинаят лэрне тикшерү өлөшөн арттыру тикшерелгәнн ең гомуми саныннан ялганулар авыр һәм аеруча авыр жинаят лэрне тикшерү (эчендэ%).	14,2%	14,3%	14,3%	Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
2.2.	Наркотик чаралар һәм психотроп матдэлэр булган үсемлеклэрне, шулай ук кыргыз наркотиклы үсемлеклэр учакларын законсыз үстерү урыннарын ачыклау ("Мэк" операциясе»)	Эчке эшлэр министрлыгы (килешү буенча)	2-4 кварталлар ел саен					Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
2.3.	Наркожинаят лэргэ катнашы булган затларны ачыклау максаты белән чит ил гражданны күплэп яшэгән урыннарда рейдлар үткөрү	Эчке эшлэр министрлыгы (килешү буенча)	График буенча					Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
2.4.	«Наркотик матдэлэргэ бэйлелек синдромы " диагнозы белән наркология диспансерында диспансер исэбендэ торучы затларнын транспорт чаралары белән идарэ итүгэ хокуктан мэхрүм итү практикасын тээмин итү»	РҮХ (килешү буенча)	2020-2021					Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
2.5.	Тэмэке тарту катнашмаларын, кодеин булган препаратларны, шулай ук яңа психотроп матдэлэрне сату предметына сүүдэ нокталарын һәм даруханэлэрне тикшерү буенча	ЭЭМ (килешү буенча), ТР Роспотребнадз ор идарэсенен территорияль бүлеге (килешү	2020-2021					Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар

	оператив-профилактик чараларны дэвам итү	буенча)							
3. Наркомания белән авыручыларны дэвалау һәм реабилитацияләүнең нәтижәлелеген арттыру. <i>Максаты: халыкка дэвалау һәм реабилитацион ярдәм күрсәтү системасын камилләштерү</i>									
3.1	Наркомания, йогышлы авырулар белән авыручы, тирә-юньдөгеләр өчен куркыныч тудыручы затларны ачыклау буенча Сәламәтлек саклау учреждениеләре белән хезмәттәшлекне оештырырга	Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча), РҮХ (киләшү буенча)	2020-2021	Наркомания белән авыручылар һәм ачыкланган һәм теркәлгән кешеләр саны арту	39	40	41	-	-
3.2	Профилактика һәм диспансер исәбендә торучы затларны эшкә урнаштыруда консультатив ярдәм күрсәтергә.	ЦЗН (киләшү буенча), КДН, ОСЗ МТЗ һәм СЗ МИНИСТРЫ (киләшү буенча), РҮХ (киләшү буенча)	2020-2021					Төп эшчәнлекне финанслауга каралган акчалар	
3.3.	Студентларга, гомуми белем бирү мәктәпләренең өлкән сыйныф укучыларына, һөнәри училищелар укучыларына һәм призыв яшендәге гражданнарга наркотик чаралар кулланучыларны ачыклау максатыннан тест үткәрүне дэвам итәргә.	РҮХ (киләшү буенча) МКУ УО, хәрби комиссариат (киләшү буенча)	2020-2021						
3.4	Реабилитацияне узарга теләүче затлар санын арттыру максатыннан «Анонимные алкоголики» ижтимагый оешмасы	"Аноним эчкечеләр» ижтимагый оешмасы	2020-2021						

	белән хезмәттәшлекне дәвам итәргә.	(киләшү буенча)							
4.Яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә наркотиклар куллануга тискәре караш формалаштыру сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация <i>Максатлары: а) балаларны һәм яшьләрне социаль әһәмияткә ия чараларга әсәлен итү өчен шартлар тудыру, физик культура һәм спорт түгәрәкләрендә системалы дәресләр үткәрү;</i>									
4.1	Азнакай муниципаль районының кызыксынган ведомстволары арасында наркотикларга каршы профилактик проектлар конкурслары үткәрүне һәм республика, Россия һәм халыкара проектларда, шул исәптән, катнашуны оештырырга: а) яшьләр сәясәте ирекле берләшмәләре; б) яшьләр ижтимагый оешмалары һәм яшьләр учреждениеләре; в) балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре; г) мәдәният учреждениеләре	Шулай ук, программада катнашучылар да бар. МКУ УМ МКУ УО МКУ ИК	2020-2021 Республика конкурслары графигы буенча	* Физик культура һәм спорт түгәрәкләрендә ә даими рәвештә шөгылләнә торган балалар һәм яшьләр санын арттыру; * %)	Туксан сигез%	Туксан сигез%	Туксан тугыз%	20,0	20,0
4.2	Наркотикларга каршы республика проектларын, шул исәптән, тормышка ашыруны дәвам итәргә: а) «уңышка юл» (ата-аналар белән профилактик наркотикларга каршы эш) г « " Лидерлык нигезләре	МКУ УО ММКУ, ЭЭМ (киләшү буенча)	2020-2021					-	-
4.3.	Наркотик матдәләр куллануга юл куйган затларны иртә ачыклау максаты белән укучыларга профилактик наркотик медицина тикшерүләре уздыру	МКУ УО, РҮХ (киләшү буенча)	2020-2021					-	-

4.4.	Балигъ булмаган балалар һәм яшьләр арасында наркотиклаштыруны профилактикалау буенча акцияләр, сыйныф сәгатьләре үткәрү	МКУ УО, РҮХ (киләшү буенча)	2020-2021					-	-
4.5.	«SaMoCтoяTeлbныe дeти " республика ведомствоара наркотикларга каршы проектына ярдәм итү һәм аны алга таба үстерү»: - акцияләр, чаралар үткәрү; - профильле сменалар үткәрү.	МКУ УО	2020-2021					3,0	3,0
4.6.	Балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында наркотиклаштыруны профилактикалау буенча яшьләр акцияләрен үткәрү	МКУ УО, МКУ УМ	2020-2021					27,5	30,0
4.7.	Балигъ булмаганнар арасында наркоманияне, токсикоманияне һәм алкогольизмны профилактикалау буенча «Без тормышны сайлыйбыз " район айлыгын үткәрү»	МКУ УО, МКУ УМ, РҮХ (киләшү буенча)	2020-2021					15,0	15,0
4.8.	Жинаятьчелек, шул исәптән наркомания һәм токсикомания, исереклек, шулай ук балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында юл-транспорт имгәнүләре, сәламәт яшәү рәвеше, начар гадәтләренң зыяны, яшьләрненң рухи кыйммәтләргә юнәлтү һәм патриотизм пропагандасы буенча массакүләм мәгълүмат чараларында аңлату эшләрен оештырырга	» Маяк " газетасы), "Азнакай» ТРК (киләшү буенча) МКУ УО, МКУ УМ, Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча)	2020-2021					27,5	30,0
4.9.	Хезмәткә һәм оборонага эзер " Бөтенроссия физкультура-спорт	ТР МКУ, УФСТ МКУ,	2020-2021					-	-

	комплексы чараларын уздыру» (барлык яшь категорияларга)	РҮХ							
4.10	Наркотикларга каршы юнәлешле кинофильмнар күрсәтүне оештырырга	ММКУ, ИК МКУ	2020-2021						Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
4.11	Наркотикларга каршы плакатлар һәм рәсем конкурслары үткәрүне оештырырга;	МКУ УО МКУ ИК МКУ УМ	2020-2021					10,0	10,0
4.12	Шәһәр, район китапханәләре, уку йортлары фондларын наркотикларга каршы әдәбият белән тулыландырырга һәм аларда тематик күргәзмәләр оештырырга.	ММКУ, ИК МКУ	2020-2021					-	-
4.13	"Спорт наркотикларга каршы" девизы астында спорт чаралары үткәргә» Үлем белән кайда сәүдә итәләр дип әйт " акциясе»	Ярдәмче программада катнашучылар	2020-2021						Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
4.14	Наркотикларга каршы массакүләм чаралар үткәрү: а) Халыкара наркоманиягә каршы көрәш көне; б) Халыкара тәмәке тартуга каршы көрәш көне; Халыкара СПИДка каршы көрәш көне; г) Халыкара яшьләр көне	Ярдәмче программада катнашучылар	2020-2021						Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар
4.15	Ижтимагый һәм дини оешмалар вәкилләрен наркотикларга каршы эшләргә жәлеп итү.	Ярдәмче программада катнашучылар	2020-2021					-	-
4.16	Мәктәп яны, стационар шәһәр яны лагерьлары базасында ПДНда исәптә торучы авыр яшүсмерләрнең ялын һәм сәламәтләндерүне оештырырга.	МКУ УМ, МКУ УО, ОСЗ МТЗ һәм СЗ РТ (киләшү буенча)	Ел саен июнь- август						Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар

4.17	Профилактика хезмәтләре вәкилләре катнашында мәгариф учреждениеләрендә наркотиклар, психоактив матдәләр, алкоголь, тәмәке тартуны профилактикалау мәсьәләләре буенча ата-аналар жыйылышлары, профилактика көннәрен оештыру һәм үткәрү	МКУ УО, МКУ УМ, Эчке эшләр министрлығы (киләшү буенча), ОСЗ МТЗ һәм СЗ РТ (киләшү буенча), РҮХ (киләшү буенча))	2020-2021					-	-
5. Наркотикларга каршы профилактика эшен мәгълүмати тәэмин итү системасын үстерүне дәвам итү. <i>максат: сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыруга һәм кискәтүгә юнәлдерелгән ижтимагый фикер формалаштыру психоактив матдәләр куллану.</i>									
5.1.	АНК материалларын Азнакай муниципаль районы сайтында урнаштырырга	АНК (киләшү буенча)	2020-2021	Азнакай районында массакуләм мәгълүмат чараларында һәм күрсәтмә агитациядә урнаштырылган	4	6	7	-	-
5.2	Наркотикларга каршы профилактик материаллар һәм массакуләм мәгълүмат чараларында социаль реклама урнаштыру.	» Маяк " газетасы), "Азнакай» ТРК (киләшү буенча)	2020-2021	ан				Агымдагы финанслау өчен каралган акчалар	
5.3	Профилактик эш максаты белән наркотикларга каршы тематикага видеороликлар урнаштыру, шәһәр экраннарында сәламәт яшәү рәвеше темасын пропагандалау.	АНК (киләшү буенча), МКУ УО, МКУ УМ	2020-2021	наркотикларга каршы характердагы материалларның саны арту.				-	-
Йомгак:								103,0	108,0

Шартлы кыскартулар Исемлеге:

АНК
МКУ УО

МКУ УМ

- Азнакай муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясе;
- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе «муниципаль казна учреждениесе»;
- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре буенча идарәсе"

ФКСТ МК

ТР Хезмэт, халыкны эш
белэн тээмин итү һәм
социаль яклау
министрлығы
МКУ ИК

Эчке эшләр министрлығы
КДН

Үзәк район хастаханәсе

Министрлығының балигъ
булмаганнар эшләр
бүлгө

Маяк " газетасы
редакциясе»

"Азнакай" ТРК»

ЦЗН

- муниципаль казна учреждениесе»;
- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Физик культура, спорт һәм туризм идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»;
- Татарстан Республикасы Хезмэт, халыкны эш белән тээмин итү һәм социаль яклау министрлығының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлгө;
- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе" муниципаль казна учреждениесе»;
- Россия Эчке эшләр министрлығының Азнакай районы буенча бүлгө;
- балигъ булмаганнар эшләр буенча комиссия;
- "Азнакай үзәк район хастаханәсе «дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе»;
- Россия Эчке эшләр министрлығының Азнакай районы буенча бүлгөнөң балигъ булмаганнар белән эшләр бүлгөчәсе;
- » Татмедиа «ААЖ филиалы "Маяк" газетасы»;
- "Азнакай" телерадиокомпаниясе " ААЖ филиалы»;
- «Азнакай шәһәр халыкны эш белән тээмин итү үзәге»дәүләт казна учреждениесе.